

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 154 (6864)
ИЮЛИН
1
ЧЕТВЕРГ
1954 он

Сөв 20 мүнгөн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин түлөөлэгшэдэй IV съезддэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэй ба ССР Союзай Министрууддэй Советдэй эльгээн амаршалга (1-дхи ноур).
СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин съезд (1-дхи ноур).
КПСС-эй ЦК-гэй ПЛЕНУМЭЙ ТОГТООЛЫЕ БЭ-ЛҮҮЛХЫН ТУЛА БУХЫ ХҮСЭ ШАДАЛАА ХАНДУУЛАЙ! (2-дхи ноур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Ю. Дагбаев. — Малай фермэ дээрхи партиин группа (2-дхи ноур).
А. Хилтухинов. — Ороной кампаниин дутагдалнууды усадха (2-дхи ноур).

МАЛДАА ТЭЖЭЭЛЭЙ БАТА БЭХИ БАЗА*
ГУУЛАЙ! (3-дахн ноур).
САТИРЫН БУЛАН: Ж. Дондоков, М. Гар. М. Бардин. — Акуловой уршагта аяншалга (3-дхи ноур).
Б. Мунгонов, Д. Доржиев. — Боргойн талада дахи ноур).
Нерутэй Чжоу Эн-лайн хээн хэлсэнүүд туха коммюнике (4-дхи ноур).
Женевскэ зүблөөн дээрэ (4-дхи ноур).
Гватемалада боложо байһан событи тушаа (4-дхи ноур).

Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудай саашадаа дэбжэлгын түлөө!

(„Правдын“ июнин 28-най түрүү бэшэг).

«Хабарай тарилгын дүнгүүд туй, тарилгада харууһа хангалга бүхэй, ургаса хурялгада бэлдэхэл ба 1954 он соо хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэхэ түсэбэй дүүрлэт хангалга тухай» Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэй Пленумэй лптоол үсэгэлдэр хэблэлдэ тунхагалаа. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьса ба февральско-мартовска Пленумдэй шиндхэбэринууды дүүрлэгхын түлөө тэмсэлэй түрүүшын дүнгүүд партиин энэ шухала документ дотор согологдоо, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бөлүүдүн тон шухала ба хойшолуулашагүй борлогонуд тодорхойлогдоо.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолы манай ороной амжалтад уга ехэ байртайгаар, дэбжэлтэйтэйгээр утгаба. Пленумэй баталалга абган тогтоолы советскэ хүнүүд ехэлэ һайнаана, энэниие бодото хэрэгдэ бөлүүлхэ тодорхой хэмжээтүдэ харална гэдэн мэдээсэлүүд Москва шадарай, Украинин, Белоруссин, Поволжьени, Кубаниин, Уралы ба Сибирин, Казахстаны болон Дулда Азини, Прибалтикий ба Зикавказьени колхозуудһаа, МТС-үүдһэ, совхозуудһаа, ороной бүхы йлбаринууды эрид ехээр хуглөөхэ тухайда, Советскэ Эхэ оройн хүсэ шадалы улам саашадан дэбжүүлхэ тухайда, арадай ажана бидалы улам хайжаруулха тухайд манай партиин саг үргэлжэ табилдаг анхарал оролдолгонь энэ шиндхэбэри дотор эли тодоор харгалтана.

Хүдөө ажахыга улам дэбжүүлхэ тула парти, правительствын хэбэ ехэ хүдэлмэрини ашаар колхозууд, МТС-үүд ба совхозууд хабаринууды тарилгы бүри эмхитэйгээр үнэргөө, хүдөө ажахын хүдэлмэрини шаары хайжаруулаа. Колхозууд болон совхозууд хабарай культуранууды тариха гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, 1953 онойхиноо 9,5 миллион гектараар үлүү эхы тарихан байха юм. Гэхэтэй хамта, хабарай орооһото культурануудай тарилгын талмай 6429 мян гектараар, тэрэ тоодо шэниисын тарилга—3583 мянган гектараар, тархан болохо кукурузын—756 мянган гектараар нэмэгдэе. Хлопчатка тарихан талмай 354 мянган гектараар ехэ болгодоо. Сахарай свёкло, овошь, наран сээсэг, хартаабха, пиклэй ба силоснэ культуранууд бөдөлондойхиноо ехээр таригдаа. Машино-тракторна станцинуудай ажал-ябуулгын хайжараа.

Энэ жэл хадаа шэнэ ба боро газар элдүрлэн ашаглаха агуу хэбэ дүдэмэрини эхилэн жэл боложо советскэ деревинин түүхэдэ орохо байна. Шэнэ ба боро газар элдүрлэн ашаглаха тухай парти, правительствын табихан зорилго колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, мүн горьтохой хүн зоний зүгтөө ехэтэ һайнаандан дэмжэгдэдэ, арад нийтын хэрэг болонхой. Парти, правительствын урйагаар шэнэ ба боро газар элдүрлэн ашаглахын тула МТС-үүд, совхозуудта 140 мянга үлүүнэй хүн эрэлд, эдбхитэйгээр хүдэлмэрилэжэ оронхой.

Колхозууд болон совхозууд шэнэ ба боро газарта орооһото культуранууды тариха гүрэнэй даалгабары үлүүлэн дүүргэжэ. Шэнэ ба боро газарта 2,3 миллион гектар тарилга хэбэ түсэбтэй аад, үнэндөө 3,6 миллион гектара тарихан байха.

Шэнэ газарай элдүрлэгдэн ашаглагдаха районуудта 1954 оной табар дун хамта 2532 мянган гектар ашаглагдажа болохо газартай тарианажалай 124 совхоз эмхидхэгдэе. Шэнэ ба боро газар элдүрлэн ашаглажа байгаа МТС-үүд ба совхозуудта хабар бототор 31 мянга (15 хүсэтэй) тракторууд ба бусад олон машинанууд асаргадаа.

Колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай эдэ амжалтануудын тула харуулаб гэхэдэ, тарилгынчаа алмайе нилээд ехээр үргэдхэхэ, орооһото тариа, мүн бусад продуктууды бүри ехээр ургуулжа абаха мэр ехэ резервүүдэй социалистическэ хүдөө ажахыда бин байһыне, партиин организацинуудай эмхидхэ ажал-ябуулгын ёһотой хайнаар

табигдаа хаань — хүдөө ажахыга хүсэн түгсөөр саашадан хүгжөөлгын хэ саг туһада тэдэ резервүүдэй ямар богонихон болзор соо ашагалгада оруулагдажа шадагдаха байһыне элэрхэйлэн харуулаа.

Хүдөө ажахыда туйлаһан амжалтануудыманай хабарай тарилгын үрэ дүнгүүд эли тодоор гэршэлэн харуулаа. Энэ жэлэй хабарай тарилга бүри богони болзор соо, үлүү һайн шанартайгаар үнэргэгдөө. Элдбг ехэ ургаса абаха бата һуури табигдаа. Гэхэ зуура, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй шиндхэбэри соо тэмдэглэгдэнэй ёһоор, тарилгын үедэ горьтохойн дутуунууды тохёолдуулагдаһан байна.

СССР-эй Хүдөө ажахын министрство, СССР-эй Совхозуудай министрство, зарим хэлэн областнуудай ба республикануудай партиина, советскэ болон хүдөө ажахын органууд тарилгын түсэбэе культура бүрээр дүүргэхэ ябадал хангажа шадаагүй байна. Калининска, Смоленскэ, Костромской, Новгородско, Ярославска, Ивановска, Псковско, Великолуцка, Вологодско ба Иркутска областнуудай партиина, советскэ болон хүдөө ажахын органууд хабарай тарилгада бэлдэхэ ба тарилга хэбэ хэрэг муугаар хүтэлбэрилөө. Энэниинэнь шалтагаала, тус областнуудай колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд хабарайда тарилгы унжагайруулаһан, агротехникэ бүдүүлгээр элдбжэ ябадал гаргаһан ба хабарай тарилга хэбэ гүрэнэй түсэбэе зарим культураар дүүргэжэ шадаагүй байха юм. Дурсагдаһан областнуудай партиина ба советскэ органууд тон шухала техникческэ культура — лён-долгунен тариха, тэршэлэн хартаабха тариха гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтэ хангаагүй байһаниини илангага таарашгүй байна.

Хабарай тарилга хадаа элбг ехэ ургасын түлөө тэмсэлдхи түрүүшын лэ шата мүн. Колхозинуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй жэл соо хээн ажалын амжалты тодорхойлохо шапта хүдэлмэрини урдамтай утгажа байна. Тарилга һайнаар хэһэн аад, тэрэнидэ харууһа хангалга хаһа саг соонь эмхидхэхэгүй һаа, бэлдэхэлэй хүдэлмэрини муу байжа, хурялгал болзорой хойшо тагагдаа һаа — хэрэгтэй хэмжээнэй ургаса абтангүй байжыне болохо гэхэе. Тимэйлэе, партиинтай тарилгануудта, илангага пропашиной ба техникческэ культурануудта — хартаабхада, хлопчатка, сахарай свёклодо, лёндо, кукурузада, наран сээсэгтэ, овошьто харууһа хайнаар хангаха — арадай ажахын тон шухала зорилго колхозуудай, МТС-үүд болон совхозуудай үнэне табига. Эдэ культурануудай нилээд ехэ талмайдан энэ жэлдэ квадратно-гнездован ба квадратна аргаар таригдаа. Энэ ушар хадаа рудуудай хоорондуур элдүрлэхэ хүдэлмэреэ механизировалхэ, шаарынь улам хайжаруулха, тини элбг ехэ ургаса эдэшүүлжэ абалгын условн хангаха арга олгоно.

Малай тэжээл бэлдэхэлгын шиндэхэ үе мүнөө оронхой. Үнэргэгшэ үбэл ороной хэдэ хэдэл областнуудта малай тэжээл ехээр дуталдажа, малажалда гарза хоходол ушарһаниини мэдэжэ. КПСС-эй ЦК-гэй Пленум адууһа малаа тэжээлээр хангаха, тусхайлан хэлбэл — үблэ хуряллага амжалтатыйгаар үнэргэхэ, шэмэтэ тэжээл бүри ехээр үйлдэ, бэрлэхэ, соломо суглуулжа абаха хэмжээнүүдые хараалаа. Малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ асуудалаар колхозуудай ба совхозуудай бөлүүлхэ зорилгонууд тодорхойлогдоо. Партиин тодорхойлон харалһан хэмжээ-ябуулганууды бөлүүлэхэдэ — колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай тэжээл бэлдэхэ түсэбөө дүүргэлгэдэнь туһалха, тингээд малайингаа тоо толгойе нилээд олошоруулха ба ашаг шэмэ үглынь бүри ехэ болгохо условн хангаха байна.

Ургаса хурялга советскэ дерев-

нини ажабайдалда онсо шухала һуури эзэлдэг. Энэ хүдэлмэрини эхилхэ саг хүрэтэр тоотой үдэрнүүд түлөө.

«Ургаса хурялга — ажахыдахи хүдэлмэрини тон шухала, шиндэхэ шата мүн. Хурялгын бүхы хүдэлмэрини хаһа саг соонь, эрхим шанартайгаар дүүргэлгэхэ орооһото тариа ба хүдөө ажахын бусад продуктууды гүрэнэй тушаага түсэбөө амжалтатыйгаар дүүргэлгэ, колхозууд болон совхозууды эрхим шанартай өөрүн үрлөөр, нийтын малда шухала орооһото таряагаар, шэмэтэ ба бүдүүн тэжээлээр хангалга, колхозуудай нийтын ажахые бэхжүүлхэ ба колхозинуудай материална ажана бидалы улам хайжаруулха ябадал дүлдэхэ байна» гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум заана.

Ургасаяа хаһа саг соонь, гээлтэ хоролтогуйгээр хуряжа абаха бүхы арга боломжонууд манайда бин. Манай ороной хүдөө ажахы түрүү эргын техникээр эбсэглэгдэнхэй, энэнь хурялгын гол хүдэлмэрини, түбхын түрүүн орооһото тарянай ажахыдахи хүдэлмэрини механизировалхэ арга олгоно. МТС-үүд ба совхозууд 1954 оной ургаса хурялгын эхилхэ хүрэтэр 350 мянга гаран комбайнуудтай, лён хурядаг 11 мянган комбайнуудтай, хлопко хурядаг 24 мянга гаран машинануудтай, хартаабха хурядаг 10 мянга шахуу комбайнуудтай, үрлэй сээрлэхэ ба бусад хүдэлмэри хэбэ олон машинануудтай, механизмуудтай болохо байна. Машино-тракторна станцинуудта, совхозууд болон колхозуудта хүтэлбэрлэхэ хүтэлбэрлэгшэдэй ба мэргэжэлтэдэй шадамар бэрхэ кадрууд, тэршэлэн дүй дүршэлтэй механизаторска кадрууд бин болонхой.

Гэхэ зуура, бин байһан арга боломжонуудаа ашаглахын тула эмхидхэлэй ба политическэ угаа ехэ хүдэлмэрини хэгдэхэ ёһотой байһыне хараада абаха хэрэгтэй. Партиина организацинууд, советскэ ба хүдөө ажахын органууд хурялгын машинанууды бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө тэмсэл толгойлохо эргэтэй. Хурялгын үедэ комбайнууд шиндэхэ үүргэ дүүргэдэг. Хурялгын хэрэгтэ область бүхэнэй амжалта туһалаһан комбайнуудай паркы шадамаргаар ашаглаха ябадалаар гол түсэб тодорхойлогдохо гэжэ хэлэхэдэ дэмы болохогүй. Гэбэше, ороной хэдэ хэдэн районуудад хурялгын хүдэлмэридэ комбайнууд бэлдэхэ ябадал хангалтагүй байһаар. Энэ хүдэлмэри Молдавска, Казахска, Белорусска, Литовско, Узбекскэ, Азербайджанска ССР-үүдтэ, Сталинградска, Саратовска, Куйбышевска, Великолуцка, Новгородско, Псковско, Тамбовско, Ульяновска областнууд дотор илангага муугаар ябуулагдана.

Комбайнуудые заһабарилгаа ойры үдэрнүүдтэ дүүргэхэ шухала. Партиина организацинууд хурялгын үедэ машинанууды эрхим хайнаар ашаглаха ябадал туйлаха, комбайнууда аргегат бүхэнэй хүдэлмэрини хиналгадаа абаха, комбайнууды наалдгүйгээр хүдэлгэхэ ба хурялгын болзор хороохын тула, партиина, советскэ эдбхитэдэй дундаһаа эмхидхэлшэдэ 3—5 комбайн бүридэ томилхо ёһотой. Комбайн бүхэнэй хүдэлмэрини сезон соо бүтээн ажаларнь сэгнэхэй гадна, үдэр бүрингөө даалгабаринууды дүүргэхээр, сабагадан гектартай тооһо гадна, сохиго абтан таряанайн хэмжээгээр түбхын түрүүн сэгнэхэ хэрэгтэй. Гэхэ зуура, хурялгын простой машинанууды бүри ашаглаха хэрэгтэй.

Хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэ ба худалдан абаха гүрэнэй түсэб амжалтатыйгаар дүүргэлгэ ороондой, арадай ажана бидалы хэлбэршүгуйгээр дэбжэхэ хэ-

рэгтэ иматга шухала удхашанартай. Хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэлгын хэмжээнэй ехэ болобоше, тэдэ продуктууды гүрэнэй хэрэглэдэг эрилгын — эдэе хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэнгэй холо химла-руулагданһаа, хүн зоний хэрэглэмжын урганһаа шалтагаалаан, — үшөөл хүсэд хүрэхэ хэмжээтэйгээр хангалданагүй гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум тэмдэглэнэ. Гэхэ зуура, Бэлдэхэлэй министрство, Хүдөө ажахын министрство, Совхозуудай министрство, Муханай ба һүнэй продуктуудай промышленностин министрство, Эдэе хоолой зүйлнүүдэй промышленностин министрство, Центросоюз, олохон областнуудай, хизаарнуудай ба республикануудай партиина болон советскэ органууд хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэ, худалдан абаха хэрэг хангалтагүйгээр хүтэлбэрлэнэ. Орооһото тариа ба хүдөө ажахын бусад продуктууды бэлдэхэ гүрэнэй түсэбүүды дүүргэлгэ — колхозуудай болон совхозуудай тон шухала уялга мүн.

Шэнэ ба боро газарай элдүрлэгдэн ашаглагдаһан районуудтай бэлдэхэлэй пунктуудта тариа тариа асаралга мүнөө жэлдэ ехээр нэмэхэ байна. Энэ ушар бэлдэхэлэй органуудта, тэршэлэн нотатуудтай партиина ба советскэ организацинуудта угаа ехэ хариуцалга даалгана. Тариа халагалдаг хуушан хранилицинууды заһабарилха, хэдэн мянган шэнэ хранилицинууды бариха, харгынуд ба орохо замууды бэлэн болгохо, транспорт, үрлэй сээрлэхэ машинанууды хүдэлмэрилөөр болгохо хэрэгтэй.

Хүдөө ажахы хөгжөөлгэ — арад нийтын хэрэг мүн. Машина бүтээгшэд, түмэр замтай транспортын, далай ба гол мурэнэй флотой хүдэлмэрилэгшэд ургаса хурялга амжалтатыйгаар үнэргэгдэдэ, хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэ зорилго шиндхэлгэдэ элитэ ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Хурялгын машинанууды ба запасной частинууды бүтээн гаргаха даалгабаринууды дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, тэлэни хэбэ саг соонь ашажа ябуулха, тариа тариа ба хүдөө ажахын ондооше продукци түргэнөөр зөөхэ ябадал хангаха гэхэе промышленностин болон транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Ургаса хурялгын, тариа бэлдэхэ амжалтатыйгаар дүүргэхын тула, партиина организацинууд, советскэ ба хүдөө ажахын органууд колхозууды, МТС-үүды, совхозууды бүри хайнаар хүтэлбэрлэхэ, олонитын дунда ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэри улам шангалдаха ёһотой. Колхозинуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай журамые улам бэхжүүлхэ, бүтээсэнь бүри ехэ болгохо хэрэгтэй. Хүдөө ажахыга хүгжөөхэ хэрэгтэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолой угаа ехэ удхашанартай байһыне бүхы амжалтад тайлбарилан ойлгуулха, тарилгануудтаа харууһа хангаха, ургасаяа хурялаха, хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэ ба худалдан абаха зорилго партиин хараалһан хэмжээнүүды бөлүүлхэ ябадалда деревинин үргэн олон ажалшадые эмхидхэн жагсааха шухала.

Бүхы колхозинууд болон колхозинууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай эргэтэй, эмэгтэй хүдэлмэринид, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ургаса хуряллага, хүдөө ажахын продуктууды бэлдэхэгээ эрхим хайнаар эмхидхэхэ дүүргэхэ, тини Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын табихан, арад нийтын иматга шухала зорилгы — хүдөө ажахыга эрид ехээр хүгжөөхэ зорилгы дүүргэхэ замда урагшаа ехэ алхам хэбэн лабтай гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум батаар найдана.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй шиндхэбэрид харюу болгон, деревинин амжалтад социалистическэ хүдөө ажахын урда партиин ба правительствын табихан асарн ехэ зорилгонууды бодото дээрнэ бөлүүлхын түлөө социалистическэ мурьсөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ байна.

СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин түлөөлэгшэдэй IV съезддэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ба СССР-эй Министруудэй Совет СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин түлөөлэгшэдэй IV съезды ба тэдэзгээр дамжуулан советскэ эд хэрэглэгшэдэй кооперацин бүхы гэшүүды халуунаар амаршалла.

Советскэ эд хэрэглэгшэдэй кооперацин хадаа манай орондо социализм байгуулха, городской ба деревинин хоорондохы экономическа холбоонууды үргэдхэхэ, советскэ худалдаа наймаас хүгжөөхэ ба батадхаха хэрэгтэнь Коммунистическэ партияда, Правительствода ходоодо эдбхитэйгээр туһалһан, тини хүдэлмэрини ангин болон таряашадай союзые бэхжүүлгэдэ, советскэ арадай материална ажана бидалы ба культурина хэмжэээ дээшлүүлгэдэ туһалһан байна.

Манай ороной экономикын ба культурын саашанхи халбаран хүгжэлтын түлөө, хүдөө ажахын эрид ехэ дэбжэлтын ба арадай хэрэглэлэй бүхы товарнуудад хүн зоние хангалга дээшлүүлхын түлөө советскэ арадай амжалтатыйгаар тэмсэжэ байхада, мүнөө хүдөөгэй худалдаа наймаанай гол организацин — эд хэрэглэгшэдэй кооперацин үүргэнь улам ехээр ургана. Арадай хэрэглэлэй товарнуудад колхозинуудай, хүдөөгэй интеллигенциин, совхозуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй эрилтэнүүды, үйлдэбэрин ба ажахын шэнжэтэй товарнуудад колхозуудай эрилтэнүүдые эгзэн бүрин гүйсөөр хангалга тухай үдэр бүрин анхарал оролдого гаргаха гэхэе кооперативна организацинуудай түрүүшын уялга болоно. Эд хэрэглэгшэдэй кооперацин хүдэлмэрилэгшэдэй тон шухала зорилгонь юуб гэхэдэ, кооперативна худалдаа наймаас тон богони болзор соо үндэһөөрн хайжаруулха, хүн зондо шухала бүхы эд товарнууды таһалгаряагүйгээр худалдалга хүдөөгэй район бүхэндэ хангаха, хүдөөдэ эльгээгдэдэг товарнуудай шаарые бүхы хэмжээгээр дэбжүүлхэ ябадал туйлаха, нийтын эдэе хоолой предпрятинуудай сетине улам үргэдхэхэ ба тэрэнэй хүдэлмэрини хайжаруулха болоно. Культурина шэнжэтэй товарнуудад хүдөөгэй хүн зоний ургажа байгаа эрилтэнүүдые бүхы хэмжээгээр хангалга, номой худалдаа наймаас хайжаруулга хадаа эд хэрэглэгшэдэй кооперацин хүдэлмэрилэгшэдэй онсо анхарал хандуулха ёһотой.

Хүдөө ажахын үйлдэбэрин хэлбэршүгуй, саг үргэлжын ургалта болбол хүдөө ажахын продуктууды ба түүхэй эдүүды бэлдэхэхэ, худалдан абаха ябадал эмхидхэлгын хэрэгы үндэһөөрн хайжаруулха гэжэ кооперативна бүхы организацинуудһаа эрид шангаар эринэ. Өөрнөгөө продукци худалдаха хэрэгтэнь колхозуудта ба бүхы колхозинуудта бүхы хэмжээгээр туһалха, тини хүдөө ажахын бүхы халбаринуудай саашанхи ургалтада, амжалтад материална ажана бидалай дээшлэлтэдэ туһалха гэхэе эд хэрэглэгшэдэй кооперацин хойшолуулангүй бөлүүлхэ зорилго мүн. Городой хүн зоний ургажа байгаа эрилтэнүүды хангахын тула эдэе хоолой нэмэлтэ ресурсууды хабаруулха талаар угаа ехэ арга боломжонууды бүри гүйсөөр хэрэглэхэ шухала.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацин патриотическа уялгань юуб гэхэдэ, кооперативна организацинуудай хүдэлмэридэ байгаа ехэ хэрэг дутагдалнууды түргэнөөр хэрэглэхэ, хүдөөгэй хүн зоние хангалгын культурина нилээд ехээр дээшлүүлхэ, амжалтад эрилтэнүүд ба хэрэглэмжүүдтэ энэрхы анхаралтайгаар хандаха, худалдаа наймаанай аппаратые сусалтагүйгээр хайжаруулха, арадта хизааргүйгээр алба хэлдэг, гүрэнэй журамы хэлбэршүгуйгээр сахилдаг, дутагдалнууды тэмсэдэггүй байхаар кооперативна кадрууды хумуужүүлхэ ёһотой.

Кооперативна организацинууд кооперативна демократин принципүүды нарын шангаар сахиха, өөрнөгөө хүдэлмэридэ хүтэлбэрлгын хэрэгтэ албан хойрго методүүды эрид шангаар зайсуулха, амжалтад хойлоогоо саг үргэлжэ бэхжүүлхэ, олонитэй пайцинууды кооперацин ажабайдалда түргэнөөр хабаруулха, эд хэрэглэгшэдэй кооперацин организацинуудай ажал-ябуулгы хүтэлбэрлэгдэ ба хиналгада тэдэнэй эдбхи, үүсхэлэе бүхы хэмжээгээр дээшлүүлхэ ёһотой.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацин тэрэнидэ даалгадан зорилгонууды нэрэтэй түрэтэйгээр бөлүүлхэ, манай арадай ажана бидалы ба культурые саашадан дээшлүүлгэдэ, коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдэнь Парти ба Правительствода улам эдбхитэйгээр туһалха байха гэдэн бата этгээлэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министруудэй Совет мэдүүлнэ.

СОВЕТСКЭ СОУЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.
ССР СОУЗАЙ МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕТ.

СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин съезд

Москвада, июнин 29-дэ, СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперацин түлөөлэгшэдэй IV съезд Союзуудай Байшангай Колонно зал со нээгдэбэ.

Съездын хүдэлмэридэ СССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгэшин Орлошго ба СССР-эй Худалдаа наймаанай Министр А. И. Микоян, СССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгэшин Орлошго А. Н. Косыгин, РСФСР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгэши А. М. Пузанов хабаралдасаба.

Центросоюзай урйаалаар гадаадын 15 оронойдай национальна кооперативна организацинуудай делегацинууд съезддэ хабаралдасаба.

Хахад жэлэйнгэ түсэбэе болзорһоонь урид дүүргэбэ

Нооной промышленностин түрүү предпрятинуудай нэгэн — Москвагай «Освобожденный труд» гэдэг нарын эмбон фабрика июнин 25-дэ хахад жэлэйнгэ программа дүүргэбэ. Үнэргэгшэ хахад жэлтэй сацуулбал, эндэ 100 мянган метр бод

үлүү ехээр нэхэе. Бэлэн товар 98,34 процентий нэгэдэхи сортоор гаргалдаа. Фабрика дээрэ шэнэ техникэ нэбтэрүүлгэдэжэ, хүндэ хүдэлмэри механизацилагдажа байна. (ТАСС).

Далайн ба мурэнэй флотой академине дүүргэгшэд

ЛЕНИНГРАД, июнин 25-дэ (ТАСС). Далайн ба мурэнэй флотой академине 107 хүнүүд дүүргэжэ гараба. Академидэ һурагшад — урдан дээдэ һуругууд дүүргэлэн, практическа ажалай ехээн стажтай нижне-хөбөр-техникческэ хүдэлмэрилэгшэд хоёр жэлтэй турша соо эрдэмэ дээшлүүлбэ. Тэдэнэр далайн ба мур-

нэй флотой экономикые, портууд болон пароходствонуудай хүдэлмэрини түрүү методүүдые шудалһан, судна заһабарилга ба гидротехникческэ түхээрлэгшүүдые барилгын талаар һүүлэй амжалтануудтай танылһан байна. Академид дүүргэгшэд ороной портууд ба пароходствонуудта хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэридэ ябуулагдана.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй и югтоолые бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа хандуулая!

Партийн даалгавари дүүргэгдэхэ байха

АЛМА-АТА, июнийн 29. (ТАСС). Казахстанай алуунуудай ба тосхоноудай ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые угтаа ехэ дэб-жэлтэгэйгээр угтаа. Суглаанууд дээрэ, хөөрөөлөөнүүдэй үедэ колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэ-рилгэшэд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжлэдэ партиин хараалхан хэмжээ-ябуулгануудые халуунаар найшаана, дээшлүүлэгдэ-лэн уялгануудые абана.

Павлодарска МТС-эй комсомольско-залуушуулай тракторна № 20 бригадын полевой стан дээрэ хүдэлмэрингөө нүүлээр механизаторнууд сугларба. Энэ бригада «Эрик» колхозой шэнэ ба боро газарнуудые амжалтатгайгаар элдүүлжэ байна. Зарим трактористнууд халаанайнгаа даалгавариные 150—250 процент

дүүргэнэ. Өөрингөө нүхэдэй ханал бодолые мэдүүлэн, бригадир нүхэр Владимиров ингэжэ хэлэбэ:

—Хэжэ ёһотой юумээс дутуугаар дүүргэжэ гэшэт гэжэ парти манда заана. Захагуй үргэн шэнэ газар манай зүг бүхэндэ нэмжын харагдана. Энэ газар орондомнай хэдэ шэнээн ехэ тарья үгэжэ шадалаа гэшэб. Орооһото ба хүдөө ажахын бусад культурануудай тарилгые улам ехээр үргэдхэхэ, шэнэ ба боро газарнуудые улам ехэ хэмжээгээр элдүүлжэ шухала гэжэ парти хэлэнэ. Партийн даалгавари дүүргэгдэхэ юм!

Шэнэ ба боро газарнуудые хахалха талаар жэлэйнгэ түсэбүүдые 50 процентгээр үлүүлэн дүүргэхэ, тарилгада харууналга саг соонь, эрхим шанартайгаар хэхэ, тарья хуряалга-

да эрхимээр бэлэдхэхэ гэнэн шэнэ уялгануудые тус бригада абана.

Урда-Казахстанска областин «Дарбаза» совхоздо тарья хуряалга эхилэб.

Совхозой комбайнерка Мария Савельева ингэжэ хэлэбэ:

— Поли дээрэ һайн ургаса эдешэ. Тарья түргэнөөр ба гээлтэгүйгөөр хуряаха гэшэ манай уялга мүн. Би сезон соо 1000 гектар газарта тарья хадаха гэнэн уялга абанаб, совхозой комбайнернуудые мурьсөөндэ уринаб.

Урда бүтэй хлопок таригшад, Семиреченскы свёкло таригшад, Актюбинск, Акмолинск талануудай малшад КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолдо шэнэ зоригто ажалараа харюусана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ станицин паровозно деполой бэлэдхэй цехин залуу слесарь Федор Афанасьев ажаллажа байна. Тэрэ халаанайнгаа даалгавариные ходоодо 200—250 процент дүүргэдэг.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Малай фермэ дээрхи партийна группа

Бичурын аймагай Лениней нэрэмжэтэ колхоз нёдондо жэл мал үсхэ-бэрилгын гүрэнэй түсэб сүм дүүргэжэ, малайнгаа ашаг шэмые горьто-хоноор дээшлүүлэнэй ашаар колхозой бүхы олзо доходой 78 процентиень малажалнаа оруулан байна. Мүнөө тус колхоз 1954 онойнгоо түсэбне олохон түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэнхэй гээбэл: адуу мори үсхэ-бэрилгөөр 140, хони—104, гахай—119 процент дүүргэгдэд байна. Мүн гүрэндэ мяха тушааха түсэб дүргэдхэй.

Хэнэйшэ мэдэхээр, эдэ амжалтануудые туйлаха ябадалда колхозой партийна эхин организациин (секретарини нүхэр Дондубон) эмхидхэхы үүрэг яһала ехэ байгаа.

Малажал колхозой ажахыда гол һуури эзэлдэг. Тимэ тула малажалые саашадай хүгжөөхын түлөө колхозой правлени ба партийна эхин организаци ехэ анхал табигад юм. Нёдондо партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй һүүлээр малажал дээр хүдэлмэрилхөөр 15 комсомольцууд, 13 коммунистууд эльгэгдэнхэй байгаа.

Мүнөө малажал дээрэ хоёр партийна группа хүдэлмэрилнэ. Партийна бюро эдэ группануудаар дамжуулан малшадай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэй хүдэлмэрине партиин бюро саг үргэлжэ хинажа, коммунистуудай партиин даалгаваря дүүргэхэ хэрэгтэнэ ходоодо туйлаха. Партийна группануудай хүдэлмэри тухай бюорогой заседани, партиин суглаан дээгүүр нэгэтэ бэшэ хэлсэгдэнхэй байна. Эдэ бүгэдэ эмхидхэлэй хэмжээ-ябуулгануудай ашаар малажал дээрэ партиин нүлөө дээшлэжэ, нийтэ-ойлгууламжын хүдэлмэри нилдэг хайжарба. Тингээ малай үбэлжэлгын үнэгэргэдэнэй һүүлээр, малы зунай сагта эрхим хайнаар харууналха, ашаг шэмые дээшлүүлхын түлөө ехэ хэмжээ хүдэлмэри хөгжэбэ. Жэшээлбэл, бэлшээрин болон уялуурин газарнууд, малай байханууд ба бусад түхээрлэгнүүд зооветеринарна заабарин ёһоор эмхидхэгдэнэ.

Хонингой № 2 фермын партгруппа, тэрэнэй партгруппор нүхэр Ж. Цыбиковэй хүдэлмэрине абаад үзэб. Энэ фермынд туйл абагыне хайнаар эмхидхэнэй ашаар нэгшые толгой хурьга үхүүлэнгүй абажа, фермээр хонн үсхэбэрлэхэ түсэбне үлүүлэн дүүргэб. Жэшээлбэл, хоншон комсомолка С. Дондубона 100 эхэ хонингоо 111 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр тэнжээбэ. Нүгөө хоншон С. Содномова бүри хонн покзательтай, тэрэ хадаа 100 эхэ хонингоо 117 хурьга абажан байна. Тэрэшэлэн хоншоод Д. Тыхеев, Х. Рахшанна, Д. Цыбикова, С. Ванданова гэшэд зуун эхэ хонин бүринөө 102

—111 хурьгадые абажа, һайн түлжүүлбэ.

Мүнөө нооһо хайшалалга дүү Эндэ партгруппа социалистическэ мурьсөө үргэнөөр эмхидхэб. Тэрэ ашаар электрохашада ажалла хоншоод нүхэд Цыбикова, Дамива, Аюшеева гэшэд үдэрэй 30-хони хайшалалга байгаа. Хонидо ехэ нооһон абтагда боллоо. Нёдон хонин бүринөө дунда зэргээр 1,5а лограмм нооһо, тэрэ тоодо нарибтар нарибтар нооһотой хонингоо 2,3а лограмм нооһо хайшаллан байһаа, мүнөө жэлдэ хонин бүрин дунда зэргээр 2,5 килограмм. Э тоодо нарибтар нарибтар нооһотой хонингоо 3,5 килограмм нооһо хайшалалгада. Тингээ гайсаа хонингой нооһонгоо колхоз 70 га мянган түхэрнэй олзо доход аба байна.

Гэбшые, хонн үсхэбэрлэхэ үдэлмэридөө колхоз ехэ хонн дутагдануудай. Хонидые искусствени үржүүлэхэ хүдэлмэри ябуулагдэгүй, хурьгадые кошарно-базова гагаар харууналга эмхидхэгдэнэй. Партгруппа мүнөө энэ шухала адалые шиндэхын түлөө оролдм байна.

Малай тэжээл бэлэдхэлгээр хонн хүдэлмэри ябуулагдэжа байһа Ушөө январь харада партгруппа суглаан дээрэ үбэл, хабар, зунаг бэелүүлэгдэхэ хэмжээ-ябуулганууд баталан абтаһан байгаа. Тэрэ тэбэй ёһоор сабиалан һайжаруу хүдэлмэри хэдэгдэ дүүргэб, мүн үбэй хуряалгын зэр эмсэгүүд абагдажа, шэнээр хэдэгдэ, сүмэ лэв болгогдоо. Халаан үдэрлэгдэ наба мүүшэр суглуулга эхилдэ эршэмтэйгээр ябажа байна.

Тус фермын партгруппа малай дай дунда агитационно-нигын хүдэлмэри хайнаар эмхидхэнэ. Агитатор томилгодоһон коммунист хэр Э. Цыдыпов даалгаварлан угадаа анхалтайгаар хандадаг. Тэрэ хадаа фермэ дээрэ саг үргэлжэ хөөрөөлөөнүүдые үнэгэргэнэ, газар уншама. Хөөрөөлөөнүүдэ нүхэ Цыдыпов бодото ажабайдалынигта холбоотойгоор үнэгэргэдэ Тимэһээ энэ агитатор малшад дунда тон хүндэтэй болонхой. Малай агитатор коммунистка нүхэр Ш. Санжиева малажал дээрэ хонн жэл соо хүдэлмэриле зуураа мүүшэр дүршэл ехэтэй болоһон хүн мүн. Мүнөө нүхэр Санжиева агитаторы хүдэлмэрилхэ зуураа өөрингөө адал дүй дүршэлые нүхэдэйнгөө дунда үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Эндэ «Дайшалхы хууданууд» «Молниууд» саг сагтаа гаргалда. Энэ фермын партгруппын хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үнэгэри бин. Тимэ тула партгор зааи өөрингөө хүтэлбэрине сааша дань хайжаруулха зэргэтэй.

Ю. Дагбаев

Дайшалхы программа

СТАВРОПОЛЬ, июнийн 28. (ТАСС). Надеждинск МТС-эй механизаторнууд партиин Центральна Комитетэй Пленумэй тогтоолые хүдэлмэрин дайшалхы программа мүн гэжэ угтан абаа. Хизаар соотоо туруулжэ ябаа Петроско ба Богословско МТС-үүдэй коллективүүдтэй мурьсөөндэ оролсожо, тэбээр тарья хуряалгын түсэб зохёбо. Тарья хадажа байха үедөө тэжээл бэлэдхэхэ, пар хахалха гэжэ энэ түсэб хараална. Комбайнернууд машина-нуудаа таряанай газарта абаашанхай.

Д. М. Быстров, ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрөөлэхэ зуураа, ингэжэ мэдээсэбэ:

— Бидээр 9559 гектар залаата культурануудые хуряаха ёһотой байнабди. Гол культура — намарай шаниис үдхэнөөр, үндэрөөр, томо, хүндэ залаатайгаар ургаба. Дунда жээгээгээр гектараа 20 центнернээ доошо бэшэ ургаса хуряахые хараалнабди. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолоор зоригжуулагдһан манай механизаторнууд тарья хуряалгые хүдэлмэрин 20 үдэр соо дүүргэхэ, тарья тушааха түсэбөө августын 1 хүртээр дүүргэхэ ябадал-

дань колхозуудта туйлаха гэнэн уялга абаа. Станицин бүхы комбайнернууд үдэр бүри хоёр нормо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ гэжэ шиндэбэ.

Надеждинск МТС-эй харьяата колхозуудта тарья хуряалга бүхыдөө комбайнуудаар хэгдэхэ байна. Полнһоо соломо хуряалга 100 процентиер механизировалдэб. Хадалгын поточно метод хангахын тула станиц колхозуудта механизирован бүхэндэ механизированнэ ток бин юм.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГТА

КОЛХОЗОЙ БАРИЛГАНУУД

«Искра» колхозой правлени малай байрануудай барилгын хүдэлмэри хайнаар эрхилжэ байна. Мүнөө барилгада тусгаар бригада, үшөө тарлан-ажалай 4 бригада хүдэлмэрилжэ захалаа.

Хүдэлмэрине ингэжэ эмхидхэнэй ашаар богонихон болзоор соо 4 мянган дальбарануудай багтахэ байра, тугалай типовой байра болон 500 толгой тахяагай байра нааян ашаглалгада оруулагдэба.

Гадна, мүнөө нэгдэмэлт тогууд заабарилгадажа, 3 ток шэнээр барилдажа байна.

МЕХАНИЗАТОРНОУДАЙ АЖАЛ ҮНДЭРӨӨР СЭГНЭГДЭНЭ

Гашейн МТС-эй механизаторнууд колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, ажалай үндэр бүтээ туйлана. Тэдэнэй олонхын даалгаваря үлүүлэн дүүргэнэ.

Механизаторнууд хайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө ехэ түлбэри абана. Жэшээлхэдэ, № 1 бригадын бригадир нүхэр Пантелеймон Челочков «Коммунизм» колхоздо хүдэлмэрилхэ зуураа, 275 ажалта үдэр олоһон байна. Тэрэнэйнгэ түлөө 1650 түхэриг мүнгэ ба 550 килограмм орооһо абаа. Тэрэшэлэн тракторист нүхэр И. Филиппов 1104 түхэриг мүнгэ, 398 килограмм орооһо абаа.

ГҮРЭНДЭ НООНО ТУШААНА

Аймагай колхозууд хонидой нооһо хайшалха, гүрэндэ нооһо тушааха хүдэлмэри эмхитэйгээр үнэгэргэжэ байна.

Мүнөө «Искра», «Гигант», «Победа» колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө дүүргэб.

«Гигант» колхоз 6700 килограмм нооһо, тэрэнэй 500 килограммын түсэбнөө гадуур тушаалан байна. Тушаалдан нооһонийнгоо түлөө колхоз 79924 түхэриг мүнгэ абажан байна.

Д. Цыренов.

Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнэ

Сэлэнгэ мурэн уһаар бага байжа, навигацин эхээр уһанамшадта нилдэг бэрхшээлүүд тохоболдоо. Гэбшые, Сэлэнгын уһанамшад бэрхшээлүүдэй айнгүй, түсэбөө амжалтатгайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсээ элсүүдэн байна.

Гидрологическа хүшэр хүндэ услоvido ябаашы, пароходуудай экипажууд эбтэй эетэйгээр ажаллажа, МТС-үүд ба колхозуудта хэрэгтэй горючн, түрхихэ материалнууд болон арадай ажахын бусад ашаае графикай ёһоор, саг соонь хүргэхэ газартань эльгэгдэнэ.

Пристантин коллектив ашаа ашаа май, июнь харануудай түсэбне үлүүлэн дүүргэб. Мүн Сэлэнгын тех-

ническэ участогайнд энэ үе соо түсэбөө 100,2 процент дүүргэбэ.

Уһанай өсөөр гүнзгые болгодо «ВС-3» машинин, «Улан-Удэ» пароходой болон бусад экипажууд түсэб бүхы показателыне үлүр дүүргэжэ, социалистическэ мурьсөөндэ түрүү һууринуудые эзэн Механикууд нүхэд Хлучин, Корнев, Седоржевич, багермейстерүүдэй халагалд Сербенников, Суворов тололого Деметренев гэшэд үнэмээр ажаллажа, хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Мүнөө навигаци түлэг дунда ябажа байна. Июнь харынгаа түсэбне олонхы экипажууд үлүүлэн дүүргэб. Д. Балданов.

Сэлэнгын колхознигууд ба механизаторнуудай үгэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Манай корреспондент). «Хабарай тарилгын дүнгүүд тухай, тарилгада харууналга хангалта тухай, ургаса хуряалгада бэлэдхэл ба 1954 он соо хүдөө ажахын продуктуудые бэлэдхэхэ түсэбэй дүүргэлтэ хангалта тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые Сэлэнгын аймагай колхознигууд ба механизаторнууд тон ехэ анхалтайгаар шудалан, мүнөө жэлэй ургаса хуряалгада, хүдөө ажахын продуктуудые тушаалгада жэшээтэй хайнаар бэлэдхэхэ байһанаа мэдүүлэнэ.

—Тус тогтоол соо бүхы советскэ хүнүүдэй хүсэл зориг харуулагданхай, — гэжэ Сухын МТС-эй главна агроном нүхэр Николаев хөөрөнэ, — мүнөө үедэ шэнэ ба боро газар элдүүлжэ аргаар орон цотор орооһо тарья үйлдэбэрлгые дээшлүүлэхэ угаа ехэ хүдэлмэри манай партиин бэелүүлжэ байһан үедэ бүхы полевой хүдэлмэринүдэе агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнэгэргэхэ, ургасын хойноһо хайнаар харууналха, ургаса хуряалгада жэшээтээр бэлэдхэхэ гэшэ тон ехэ удашанартай боллоо.

«Накотне» («Ерээдүй») гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд хүдөө ажахын хүдэлмэрилгээшэдэй үмэнэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй табиһан зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхын тула үдын забһарлалгын үедэ сугларба.

— Коммунистическэ парти шэнэ амжалтануудые туйлаха зам манда заана, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Томсон хэлэбэ. —Мүнөө бидээр тарилгада харууналга бүхы хэмжээгээр хайжаруулха, бүхы культурануудай үндэр ургаса ур-

гуулха ёһотойбди. Ургаса хуряалгын сагай боломсоор, хүдөө ажахын артелиин поли дээрэ МТС-эй ба колхозной машинанууд хүдэлмэрилжэ эхилхэ юм. Гээлтэ хорлоотгүйгөөр бүхы ургасаяа хуряаха, гектар бүриһөө 22 центнер намарай шениис, 20 центнер намарай хара тарья абаха ёһотойбди.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол хадаа тэмсэлэй дайшалхы программа мүн гэжэ республикын бүхы колхозуудта, МТС-үүд ба совхозуудта абтаба.

механизациялданай ашаар артелие ажахын улам хүгжэжэ ба бэхилжэжэ байна, — гэжэ Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шагдыров хэлэнэ, — үнэгэргэжэ жэлдэ колхозойнай полинууд дээрэ 17 трактор хүдэлөө һаа, мүнөө жэлдэ 23 трактор хүдэлөө. Хэрбээ нёдондо 7 комбайн ябаа һаа, мүнөө жэлдэ 13 комбайн ябаха юм. Тракторнуудай олошоруулагданай ашаар орооһото культурануудай тарилгын талмай нилдэг үргэдхэгдэб. 1953 ондо 1300 га тарья тариалан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 2200 га тарьялдан.

Мүнөө аймагай бүхы колхозууд ба МТС-үүдтэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Эдэ үдэрүүдтэ агитаторнуудай олон группанууд тарянажадай ба тракторна бригадануудта, фермүүд ба отарануудта тус тогтоол тухай хөөрөөлөөнүүдые үнэгэргэхэе гарахань.

—Манай МТС-эй харьяата колхозууд, — гэжэ нүхэр Николаев саашан хэлэнэ, — мүнөө жэлэй тарилгы хэээе хэээнэйһийнэй эмхитэйгээр, һайн шанартайгаар үнэгэргэб. 1953 ондо МТС-эй харьяата колхозууд орооһото культурануудай тарилгые 15 үдэр соо, зарим газарта 20 үдэр соо үнэгэргэн байгаа һаа, мүнөө жэлдэ энэ хүдэлмэрине 8—10 үдэрэй турша соо һайн шанартайгаар үнэгэргэб. Сухын МТС-эй харьяата колхозууд мүнөө жэлдэ шэнэ ба боро газар ашаглаха зэргээр түсэбнөө гадуур 1727 га тарья тариалан байна. Тинхэдэ ерэхэ жэлдэ тарилга хэвчн тула 2 мянга шахуу га шэнэ газар хахалабди. Гансахан Маленовой нэрэмжэтэ колхоз түсэбнөө гадуур шэнэ газар дээрэ 1323 га шениис тариалан байха юм. Энэ юу харууллаб гэжэдэ, манай колхознигууд ба Сухын МТС-эй механизаторнууд партиин ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолые бодото хэрэг дээрэ бэелүүлжэ байһынь гэршэлнэ.

Партийн ЦК-гэй нааян болоһон Пленум МТС-үүдэй бүхы хүдэлмэрилгээшэдэй урда тон харюуалгалтай зорилго табтаба. МТС-үүдэй гол шухала зорилго хадаа хүдөө ажахын

хүдэлмэрин гол дутагдал хадаа хабарай полевой хүдэлмэрин үедэ нилдэг олон тракторнууд ба бусад машинанууд наагашаг, олон механизаторнууд нормонуудаа дүүргэдэггүй байгаа. Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлдэг № 4 ба № 5, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлдэг № 6 тракторна бригадануудта тракторнууд илангаяа муугаар ашаглалдадаг байгаа, Тэжээл бэлэдхэлэй ба ургаса хуряалгын үедэ нимэ нааталганууд гараха ёһотой.

Мүнөө жэлэй хабарай полевой хүдэлмэрин дүнгүүдые КПСС-эй ЦК-гэй Пленум дээрэ зүбшэн хэлсэһэн ябадал хадаа арад зондо, тэрэнэй ажана байдалые хайжаруулхын түлөө манай парти ба правительствын эсэг ёһотой анхал хандуулагдэ байһанай элитэ гэршэ мүн гэжэ Загастайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд мэдэнэ. Энэ анхал оролдогдоһон харюу болгон, мүнөө жэлэй тэжээл бэлэдхэл, тарья хуряалга ба гүрэндэ тарья тушаалгы саг болзоор соонь үнэгэргэхэбди гэжэ тэдэнэр хэлэнэ.

Колхозойнай хүгжээлтэдэ МТС-үүдэй үүргын дээшлэлнэй, бүхы полевой хүдэлмэринүүдэй бүрин

Орооной кампаниин дутагдалнуудые усадхаха

Колхозно нинтын малажалые амжалтатгайгаар хүгжөөлтэ, мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбне дүүргэлгэ, малай үлгэри хайжаруулга хадаа малай орооной кампаниин ба эхэ малнуудые искусственнаар үржүүлгын хэр зэргэ зүбөөр, хэр зэргэ хайнаар эмхидхэгдэнхэй нилдэг дулдыдаха байна. Малай хубайралгатай тэмсэлдэ зарим түрүү фермүүд ба малшадтай бага бэшэ амжалта туйлабашы, республикын олонхи колхозуудта мал олоороо хубайража, малажал хүгжөөлгэдэ эхэхэн наад ушаруулна. Малай орооной кампаниин ба искусственнаар үржүүлгын тон муугаар үнэгэргэдэг дээрэнэ республикын колхозууд олон арбад мянган түлүүдые жэл бүри дутуу абана, энэинэй шалтагаалан, малай тоо толгой олошонгүй, мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэб дүүргэдэнгүй. Тинхэдэ үнэгээдэй олоороо хубайраһанһаа боложо, малһаа ашаг шэмэ багаар абтана, олон колхозууд гүрэндэ һу тушааха түсэбөө дүүргэнгүй. Малай олоороо хубайралга хадаа колхозуудта ба гүрэндэ ехэ хохидол ушаруулна.

Жэшэ болгон, Түнхэнэй аймагы абаад үзэ. Энэ аймагай колхозуудта орооной кампани болон ис-

куственнаар үржүүлгын түсэбгүйгөөр ба эмхитэйгээр үнэгэргэдэг байһан ябадал түлүүдтэй үсөөнөөр абтагда шалтагаанай нэгэн болоо. Нёдондо эндэхэ колхозууд 100 эхэ мал бүхэнһөө оройдоо 59,6 тугал, 36,5 хурьга абаһан байха юм. Закаменай, Занграйн, Кабанскын, Байкало-Кударин, Иволгин, Торини ба Зэдэн аймагуудта мүн лэ нимэ байдал үзэгдэнэ.

Тэд үнэгэргэжэ жэлэй дутуунууд мүнөө жэлдэ дахин дабтагдажа байна. Дурсагдагшя аймагуудай колхозуудта мүнөөшэ жэлдэ үнэгээдэй орооной кампани ба үнэгээдэй искусственнаар үржүүлгэ урдын шэнги таһалдуулагдажа байна. БМАССР-эй Министруудэй Совет болбол мүнөө жэлдэ республикын колхозуудта үнэгээдэй искусственнаар үржүүлгын 80 пунктнуудые эмхидхэб, 16000 үнэгэ ба гунжады ороондо оруулха гэжэ хараалһан байгаа. Тэд, мүнөө дээрэ минил 25 пунктнууд эмхидхэгдэжэ, хүдэлмэридэ бэлэдхэгдэнэ ба оройдоо 350 үнэгэ үржүүлэгдэжэ, түсэб минил 2,2 процент дүүргэдэн байна. Энэ шухала кампанида Бичурын, Мухаршэбэрэй, Яруунын, Түнхэнэй, Зэдэн ба Закаменай аймагууд илангаяа муугаар бэлэдхэб.

Жэшэнь, Бичурын аймагай колхозуудта 4 пункт мүнөө жэлдэ эмхидхэгдэхэ гэжэ хараалгадан аад, нэгэнинишые эмхидхэгдэггүй. Иимэ юумэ ямар шалтагаанһаа болобо гэжэдэ, Бичурын, Бага-Куналейн ба Окнио-Ключевскойн МТС-үүдэй главна зоотехнигүүд Бердеников, Томилов, Жарков гэшэд малажалдан хүдэлмэрин энэ шухала участогые зүндэн орхижорхиһон байна. Тэрэшэлэн Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудта мүн иимэ юумэн үзэгдэнэ. Эндэхэ гурбан МТС-үүдтэ 5 пункт эмхидхэгдэхэ ёһотой байгаа. Тэд энэ хэрэгтэ Гашейн, Суулгын, Хонхойн МТС-үүдэй главна зоотехнигүүд Юрченко, Олзоева, Тугаринов гэшэдэй харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэнэ мүнөө хүртээр нэгшые пункт бэлэдхэгдэггүй байнаар.

Тинхэдэ Кабанскын, Занграйн аймагуудта үнэгээдэй искусственнаар үржүүлгын 2—2, Прибайкальска аймагта 1 пункт бин. Гэхэтэй хамта, эдэ аймагууд дурсагдагшя пунктнуудаа урда жэлэйхидээл мүнөө жэлдэ мүн лэ бэлдэггүй. Тэрэнэй эсэгтэ үнэгээдэй ба гунжады искусственнаар ороондо оруулха түсэб таһалдуулагдаха туйлааа хүргэдэжэ байна.

Үнэгээдэй искусственнаар ороон оруулха түсэб дүүргэхэ арга болгохо ба услови республикын колхозуудта бин гэшэб. Эцэндэ хэрэгдэхэ аппаратура, инструмент, химикалууд бүрин бин. Тинхэдэ искусственна үржүүлгын пунктнуудые түргэнээр зажаа дүүргэхэ түхээрхэ тушаа имгалт яарал хэмжээ абаха хэрэгтэй болоно. МТС-үүдэй директорнууд болбол үнэгээдэй орооной кампани ба искусственнаар үржүүлгын түсэб богино болзоор соо дүүргэхэ талаар колхозуудай хүтэлмэрилгээшэдэй эрилтэ тахэ ёһотой. Энэ шухала кампани үнэгэргэлгэ хадаа МТС-үүд ба колхозуудай зооветеринарна хүдэлмэрилгээшэдэй гол зорилгонуудай гэн боллоо. Ушар нимэһээ зооветеринарна мэргэжэлтэд малые искусственнаар ороондо оруулха хүдэлмэри эмхидхэлгын ба тэрэнэй таһанин асуудалнуудые гүйсэд таһнаар шудалха, энэ хүдэлмэри үнэгэргэлгэн колхознигуудта туйла уялгатай.

А. Хилтухино, БМАССР-эй Хүдөө ажаминистерствын ахалаар зоотехник

Малдаа тэжээлэй бата бэхү база байгуулай!

Түнхэнэй колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын урда тээ

КЫРЕН. (Телефоноор абтаба). Түнхэнэй колхозууд нийтлэгээр адуу мал тэжээл бэлэдхэлгые амжалтайгаар үнгэргэхин түлөө тэмсэ...

Сүхын МТС үбнэ хурялгада бэлэдхэнэгүй

— Мүнөө жэлдэ манай МТС-эй колхозууд нелондо жэлэйхидэ орходоо ханигүй ехээр бүдүүн тэжээл, гурба дахин үлүүгээр шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ байна. Гална, фуражна фонд ехээр байгуулагдаха ёһотой, — гэжэ Сүхын МТС-эй директор Эмир Ибрашевич Ибрагимов мэдүүлдэ.

колхозуудай нэгэннин юм. Эндэ ехэнхидэ хяг ногоон ургадаг. Тимэй найн сабшалангай байтар эндэхин колхоз бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө жэл бүри дүүргэдэггүй. Тэрээнхэ боложо адуу малынь үбнэ тэжээлээр ехэ дутадаг, үбэлдөө тамир тэнхээгээ гээдэг, хабартаа үхэдэг байна.

Украинска ССР. Ровенскэ областинин алдарт гахайша Е. П. Невпрковец жал бүри улам олон поршоонко абажа байна. 1953 ондо 9 эхэ гахайн тус бүриһөө 22 поршоонко абаа. Өнө жэлдэ тэрэ халда дажа абахан эхэ гахай бүриһөө 25 поршоонко абаха гайһан уялга абаба. Гахайнуудай түрүүшын түрэлгэ найн дунгуудые харуулба. 7 эхэ гахайһаа тус бүри 13 поршоонко абтаба. Е. П. Невпрковец худөө ажахын Бүхэсоюзна выставкада калцидааар дэбүүлдэгдэ.

Акуловой уршагта аяншалга

Нарата харуул, хадата арюун, сээрлиг найхан Енгорбой. Гүнзэгы уужам сэдхэлтэй, найн найхан нааатай уладууд эндэ хуурижанхай. Үшөө хорбод оной үээр эндэхи зоние барон Унгернын банданууд хүйдхэжэ, шаг шууа татуулжа, зөөри зөөшөөнь булаггаа бэлэй. Буугай дуунһаа айһан хүгшэд, хүүгэд «Буудажа байна лэ» гэлдэн, дал хорой, нүхэ үбэ, ганга жалга руу хоргодсо һэн.

— Гү, түйсэтэй тоһомни яһам бэ? Гүрэндэ тушаагдаха юм һэн. Ямар уһа муртэнь, шуһан хоншоортонь һабардаба гэшэб даа юрэдөө? Хоёр гараа хухармаршһи! — гэлдэжэ, фермын хаалишад дарья табилдаба. «Тугаарайхи МТС-эй ноёдһоо бэшэ хүн ябаагүй һэн, тэлээн-һээл гараа ёһотой, бушуу намняал хойноһоонь» гэлдэн, эндэ хөөрсэг хөөмэй болобо.

Түүнэй гурбанай гөрхоний хажууда оожо, үшөө хахад шэлтэйе убажаа уугаад, гэртэ бусаха гэшээ түхээржэ байтарань, сомсөөдөй түрүүлгэшэ Ц. Лубсанов ветфельдшер Ширавов хоёр нэхүүлшэн хүрээжэ ербэ ха. Тэдэнэр эдэ гурбан хотгуу хүнүүдһээ бага ээргэ түбгүшөөһэн янзатай: — Таанад, нүхэд, гэ... гэнэ бо...

Мүнөөхи гурбанай гөрхоний хажууда оожо, үшөө хахад шэлтэйе убажаа уугаад, гэртэ бусаха гэшээ түхээржэ байтарань, сомсөөдөй түрүүлгэшэ Ц. Лубсанов ветфельдшер Ширавов хоёр нэхүүлшэн хүрээжэ ербэ ха. Тэдэнэр эдэ гурбан хотгуу хүнүүдһээ бага ээргэ түбгүшөөһэн янзатай: — Таанад, нүхэд, гэ... гэнэ бо...

Үбнэ хурялгын машинанууд бэлэн болоодүй

Үбнэ хурялгын ойротожо байбашье, Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз энэ хүдэлмэрийд бэлэдхэнэгүй.

Мүнөө энэ колхоздо үбнэ хурялгын машина эзэмсэгүүд хүсэд захиарилгадангүй. Колхоз хажуур-дуудай аад, тэрэниг худалдажа баянагүй. Морин 9 тармуурнуудайн орлодоо нэгэннин бэлэн болонхой. 100 гар тармуур бэлэдхэхэ ёһотой аад, зуугаадые бэлэн болгоо. Тэрэһээнь бүлюе болон тоһодохо материалшыггүй байна.

Энэ колхоз 750 гектар сабшалангай юм. Тэрэһын 60 гектар нэгэ дахин уһалагдаад, саашадаа зогсоодшоо.

Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз 690 тонно силос дараха нүхэ бэлэдхэхэ түсэбтэй. Тэдэ 230 тоннын нүхэтэй. Тэрэһын захиарилгадангүй. Гална, колхозой правлени тэжээл бэлэдхэлгые үнгэргэхэ тухай түсэб мүнөө хүрэтэр табилдаггүй байна. Энэ колхоздо хүдэлмэрийд зөөтөхник нүхэр Налетов тэжээл бэлэдхэлгэй хүдэлмэрийд кариосулгалгүйгөөр табилдаа.

Эдэ бүхэ дутуу дундануудые усадахын түлөө колхозой правлени, тэрэһэй түрүүлгэшэ нүхэр Корольев ёһотой оролдолго гарганагүй.

Ерэхэ малай үбэлжэлгые хүсэд түрэхэ тэжээлээр хангаха ябадалһа Андрейвэй нэрэмжэтэ колхоздо бодото туһаламжа Иволгын МТС-эй түлөө үзүүлэгдэхэ ёһотой.

С. Аркадьев.

Колхозуудтай эхлэн договорнуудай ёһоор энэ машинно-тракторн станци мүнөө жэлдэ арбаад силоснэ нүхэнүүдые болон траншейнүүдые малтаха ёһотой. Гэбэшье, энэ хүдэлмэриг тус станци ямаршые колхоздо эхилдэгүй.

— Манай МТС-гэ ганса скрепер би юм. Иимэ хэмжээний силоснэ нүхэнүүдые нэгэ машинаар малтаха гэшэ хэсүүшэ байна даа, — гэжэ нүхэр Ибрагимов хэлэнэ. Тинхэдэ МТС-эй харьяата колхозуудай түрүүлгэһэнэр нүхэд Мункожапов, Буянтүвэ ба Дансорунов гэгшэд «силоснэ траншейнүүдые МТС малтаха ёһотой. Гараар малтаха гэхэдэ хүдэлмэришэ байхагүй» гэжэ шалтаад, эдэнэршэе юумэ хэнэгүй. Бэе бэе хүдэлсэжэ байһаар силоснэ нүхэнүүдые малтаха хүдэлмэриг эдэнэр таһалдуулжа байна. Хэрбээ МТС-эй дирекци силоснэ нүхэнүүдые малтаха нэгэ скрепер машинаа газарай гэдэхэтэй хамта бүтээсэ эхэлтэйгээр ашгалдаа байгаа һаа, энэ хүдэлмэриг уршгатайгаар ябуулжа болохо байгаа.

— Манай колхоздо 750 тонно силоснэ багтаха 5 силоснэ нүхэ МТС малтаха ёһотой. Тэдэ энэ хүдэлмэриг хэзээшье эхилхэ тушаа станциин хүтэлбэрилгэгшэд үгэ зугаа гарганагүй, — гэжэ Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэшэ нүхэр Мункожапов хөөрэнэ.

Тинхэдэ тус МТС энэ колхоздо 1300 тонно набиһаата тэжээл бэлэдхэ догвортой. Договораой энэ пункты дүүргэхэ талаар МТС-эй дирекци хэмжээ абанагүй. Эндэ нэгэ гышье тэбэри набиһаата тэжээл бэлэдхэгдэхэгүй байһаар.

Сүхын МТС-эй харьяата «Коммунизм» колхоз аймаг соогоо сабшалангай найн газарнуудаар баян

Убнэ хурялгада бэлэдхэлгэй хүдэлмэриг эмхитэйгээр үнгэргэхин түлөө бодото тэмсэл эмхидхэнэгүй. Колхозой түрүүлгэшын орлогшо нүхэр Буянтүвэ, партиан эхин организациин секретарь нүхэр Жамбалов гэгшэд түсэбтэй ёһоор сабшалагдаха ёһотой 18 мянган центнер үбнэ МТС сабшажа үгэхэ гэлэндэл колхозойнгоо эр эмсэгүүдые хаһа сар соонь захиарилхы оролдоногүй.

МТС-эй харьяата бүхэ колхозуудта үбнэ хурялгын үнгэргэхэ үйлдэбэрин түсэб табилдаагүй байһаар. «Коммунизм» колхозой түрүүлгэшын орлогшо нүхэр Буянтүвэ үбнэ хурялг дээрэ хэдэ хүнэй хүдэлмэриг байһанин, хэдэ хонг соо энэ хүдэлмэриг дүүргэхэ байһанаа, багсаагагүй байна.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум хадаа адуу малда бардам хүрэхэ тэжээлэй бата бэхү база байгуулжа, малай ашаг шэмэ үгэлгын шээшлүүлжэ, тос толгойны олошоруудыг колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилгэгшэдые уялгалһан байгаа. Гэбэшье, Сүхын МТС-эй хүтэлбэрилгэгшэд нүхэд, Ибрагимов, Цыдынов, Мохосов гэгшэд партиин ЦК-гэй энэ эрилтыг дүүргэхэ гэжэ үнэн зүрхэнһөө оролдоногүй гээшэ.

Дурсагдаха МТС-эй, тэрэһэй харьяата колхозуудай үбнэ хурялгада муугаар бэлэдхэхэ байһанин һайса мэдэжэ байгаад, КПСС-эй Сэлэнгын айком, тэрэһэй бодото хэмжээ абанагүй.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Шэнэ номууд

Бурят-Монголой номой хэблэл түлүлгэ үедэ ниймэнүүд шэнэ номуудыг хэблэлхэе гаргажа, «Кинготорын» магазинуудта тушаагаа:

Латон Малакшинов — Багша роман. Бурят-монгол хэлэн дээрэ. Сэлэнгын 5 түхэриг 25 мүнгэн.

Даширабдан Батажабай — Сэсэн Сэнгэ. Арадай дунда хэлсэгдэлгэ онтохонуудтай аялгаар бэшгэдбэ. Бурят-монгол хэлэн дээрэ. 3 түхэриг 50 мүнгэтэ.

А. Конов — Чапаев тухай расказууд. Бурят-монгол хэлэн дээрэ. 70 мүнгэтэ.

Г. Буркацкай — Нийтын ажахын — колхознигуудай ажабайдалыг дээшлүүлгын үндэһэн мүн. Бурят-монгол хэлэн дээрэ. 15 мүнгэтэ.

Н. Пузанчиков — Механизированнэ фермэ. Бурят-монгол хэлэн дээрэ, 2 түхэриг 15 мүнгэтэ.

ПЛАКАДУУД «Орооһо таряанай ажахы болбол хүдөө ажахын үйлдэбэрин үндэһэнүүд» гэжэ плакат. Ород хэлэн дээрэ 3000 хэлэг тиражтай 1 түхэригтэ.

«Бурят-Монголой колхозуудта овошч үйлдэбэрилгые дээшлүүлгэ». Ород хэлэн дээрэ. 1000 хэлэг тиражтай. 1 түхэригтэ.

«Хонидһоо ноһоо ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэгтэй» гэжэ плакат соо Мухаршбэрей аймагай «Унэн» колхозой түрүү хонидһотой дүй түрүшл харуулагдана. Ород хэлэн дээрэ. Тиражынь 1500 хэлэг. 1 түхэригтэ.

3. БОРГОЙН ТАЛАДА

(МТС-һээ ерһэн бэшэ)

Заха хизааргүй үргэн тала, аяар тэрэ холын табхар, табхар майла түсөөнүүд, заримдаа хүйт, тиг сагаан бэлшээрнэ нэгэ холо ойро, нэгэ үлдэр набтар боложо байгаад, зэрлэгтээн харгандана. Тала тээһээ элдүүнай амин ажилна. Удын наган гамгүйгөөр шарана. Майла гүөөнүүдэй ташалан, хормойгоор, үнгэртэ мухарюулма үргэн талаар совло, колхозуудай олон мянган адуу морил, үхэрнүүд, нарин ноһотто хонид эндэ тэндэ хүрэлгэн бэлшэнэ, шэрүүн хүйтэн үбэлше, ута хахары дабажа гараад, мүнөө хүсээ абаха гэшээ болохо ябана.

Кагановичин нэрэмжэтэ колхоз. Сагаалин хүнды гэшэ намдуу зохид газар юм. Эндэ Цагаан-Усанай МТС-эй Чагдур Норбоевой 10-дахин тракторна бригада шэнэ газар хахалжа байгаа. Тус бригада энэ хабартаа тарилга хэзэтээ хамта, шэнэ газар хахалжалса юм. Иониин 10 болотор тракторна хүдэлмэригнэе гэжэ түсэбтэе 65,7 процент дүүргэжэ, МТС-эй дирекциин ба партбюрогой дамжуулгын Улаан туг абаха болоһон байгаа. Жэлэйнгэ түсэбүүдыг үлүүлэн дүүргэһэн трактористнууд Бүргэд Норбоев, Жамбал Будав гэгшэд МТС-эй Хүдэллэлэй доскада бэшгэдгэ.

Арадахи бригадын бригадир Чагдур Норбоевой уулзахадамнай, талын наранда шаруулжа, хүрин улаан болоһон ноуртай, гушаад гаран наһанай хүн байба.

— Тарилга дүүргэжэ, бүхы хүсээ шэнэ газар хахалгалдаа табилда, — гэжэ бригадир Норбоев хөөрөнэ. — Эндэ хоёр зуун гектар даб дээрэ хахаладхи хамта, — гэжэ майлын залуу зохид аад, ута гэшын ташалан худар зангана. Улаан партбюрогой секретарь Кал-

дунгын мурсысөөнэй арбан хоногой дүнгүүд тухай хэлэжэ үгэбэ, тинхэдэ һүүлээрнэ директор Коротков бригадир Чагдур Норбоевто халхи хонидоно угаагдаһан, ёһотой гвардейск туг шэнги дамжуулгынгаа Улаан тугые барюулба. Айнабагар даруу зантай Чагдур харюу үгэше хэлэнгүй, бажагар томо ажалша гараараа директорэй гары бажууагдаһа. Гэбэшье, нэгэ залуухан тракторист бэхархан дуугарба: — Улаан туг абаал һаа, алладаггүй гэшэ һэмди.

— Зүүд даа, энэһэй урда тээ хэдэн жэл удаа туг бариха ябабди. Тэрэһын мүнөө дахин манайнгаа гарт оробо, — гэжэ нүгөөдэн нэмээдхибэ.

Тэд социалистическэ мурсысөөнэй бодото найнаар эмхидхэгдэһэн, эдэлхитэ ажалай орбёлго байһан газарта дамжуулгын Улаан тугые улаан бариха ябах гэшэ бэрхэтэй. Эдэ хоёр механизаторнуудай һөөл наһагаа амарангар хөөрлэдэхэднэ, Алексей Федорович Калмынин тэдэнгэ ингэжэ хэлэбэ: — Улаан туг абадг гээд, наһагаа амаржа ябашы болохогүй. Советскэ хүнүүд тимэ зангүй юм. Үнгэргэхэ хабарһаа хойшо тугайнгаа бригадаһаа бригадала ябахай хэбшэ харана бэшэ гүт? Туг абаха бригаданууд саашадашы олон байха. Мүнөөдэр тугаа абхуулан Доржиевайшы бригадые абаад үзүт. Тэдһин мүнөө ямараар хүдэлжэ оробо гэжэ хананабта? Тинхэдэ тэмпээ заахашы һуларуулжа, заахашы наһагаа амаржа болохогүй гээшэ.

...Тэрэ гэнэһнээ хойшо үшөө арбан

лагдажа, мүн лэ тэрэ агрегадаара борнойлогдоно. Тракторнууд хоёр халаанда хүдэлнэ. Загонуудай утан заримдаа 4 үлүүтэй километр болно.

Шэнэ газар ехээр, найн шанартайгаар элдүүрилгын түлөө бригадын механизаторнууд хоорондоо социалистическэ мурсысөө дэлгэрүүлэн, эршэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Энэ мурсысөөдэй Иволгын МТС-һээ ерһэн тракторист Феоктист Кушнарев, эндхи МТС-эй тракторист Андрей Хороних гэгшэд түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр туд бүридөө сезон соо зөөлөн хахалгалгаар 615 га элдүүрилжэ даалгабаритай аад, 700—700 гаран га элдүүрилһэн, мянга мянга гаран килограмм горючи болон тоһодохо материал арилһан байна. Май һара соо Кушнарев 1658, Хороних 1540 түхэриг мүнгэ олоһон байна. Эдэнэр жэлэй эсэ болотор үшөө нэгэ жэлэй түсэб дүүргэхэ хүсэлэнтэй. Иволгын МТС-һээ ерһэн тракторист Алексей Астраханцев найнаар хүдэлжэ, жэлэйнгэ түсэбтэ дүүргэхэ ойрото.

Нүхэр Боролдиной бригадала 8 прицепнигүүд, ехэнхидэ комсомолецууд ба залуушууд хүдэлнэ. Тэдэнэр булдаа партиин уриагаар республикын промышленнаа предприятиеудһаа шэнэ ба боро газар элдүүрилгэд эрээд, социалистическэ газарарялалгыг хүгжөөлсөхын түлөө эсэһэгүйгөөр ажаллажа байна. Улан-Удын ПВЗ-һээ ерһэн коммунист Иннокентий Песков, комсомолецууд Федор Черкашин, Николай Чаплин, гүрэнэй типографияһа ерһэн комсомолец Сергей Похолов, Темлюйскэ заводһоо ерһэн залуу хубүүн Соснин, ПВЗ-һээ ерһэн залуушууд Владимир Корытов, Владимир Савочкин ба будад прицепнигүүд муу бэшээр хүдэлнэ. Механизаторнуудай оролдотой.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой библиотекедэ политическэ, научна ба урнайханай номууд тоң хомор юм. Мүн эндэ бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн республикын уранзоһолшоной номуудыг олохон бэрхэтэй. Тинхэдэ хэрэгтэй номуудаа уншагдай аба-

жа уншаха хүсэлын дүүргэтдэнэгүй. Колхозой хүтэлбэрилгэгшэд (правленин түрүүлгэшэ нүхэр Очиров, партиан организациин секретарь нүхэр Данзанов) библиотекингэ номой тоо олошоруулжа гэжэ наһаа табинагүй.

Б. Халзанов.

Дарэстэйн сомоний «Коммунизм» колхоз 3000 га шэнэ ба боро газар хахалха түсэбтэй аад, июлинь 1 болотор 3223 га хахалгад байна. Эндэ нүхэр Красноярав шэнэ газар элдүүрилгын № 8 тухай бригадала, нүхэд Зарубинай № 4 болон Дамбаевай № 5 тракторна бригаданууд хүдэлнэ. Краснояравой бригадынхид апрелин 13-һаа эхилээд июлинь 1 болотор 1500-гаад га шэнэ газар хахалаа. Зарубинай бригадала 1200 гаран га, Дамбаевай бригадала 500 гаран га шэнэ ба боро газар хахалһан байха юм. Ингэжэ урдан ойроо хүртгөөгүй байһан олон мянган гектар Дарэстэйн үргэн тала таряанай газар болобо.

Тинхэ болохоолоороо Цагаан-Усанай МТС июлинь 1 болотор 9850 га шэнэ ба боро газар хахалжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна. Тинхэдэ шэнээр элдүүрилгэдэһэн 1600 гектар газар дээрэ тарилга хэжэ ёһотой аад, 2034 гектарта хэһэн байгаа. Мүнөө МТС-эй механизаторнууд шэнэ ба боро газар хахалжа үргэлжэлһөөр. Хэрбээ Цагаан-Усанай МТС машинно-тракторна паркаа бүри найнаар, бултые бүтээсэ эхэтэйгээр, наатуулангүйгөөр ашгалла һаа, шэнэ ба боро газар хахалжа түсэбтэе июлинь 10 болотор, тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ шадаха һэн. Тэдэ техникческэ харуулагын мууһаа, горючар ба лемегүүдээр дутаһанһаа боложо, зарим бригадануудта тракторнуудай нааһаха ябадал үзэгдэнэ. Зарим бригадануудта

Б. МУНГОНОВ, Д. ДОРЖИВ. Боргойн сомон. Эддын аймаг.

Чжоу Энх-лай Делинээ мордобо

ДЕЛИ, июнин 28. (ТАСС). КНР-эй Гүрэнэй захиргаанай Советэй премьер Чжоу Энх-лай мүнөө үглөөгүүр Делинээ Рангун руу нидэб. Аэродром дээрэ тэрэнине Неру, гадаадын дипломатическа миссионуудай толгойлогшод, гурбан түрэлэй сэрэгүүдэй командалагшад ба дээдэ тушаалта бусад хүнүүд үлэшин ябуулаа. Сэрэгэй хэрэгүүдэе эрхлэн секретарь президентые түлөөлөн байлсаба. Аэродром дээрэ хүндэтэ харуул табигдаа. Оркестр Индин ба Хитадай Арадай Республикын гимнуудые наадаба. Чжоу Энх-лай индийскэ авиаконпанин тусхай самолёдоор нидэбэ. Индин гадаадын хэрэгүүдэй министртын генерална секретарь Пиллан тэрэнине үдэшэн ялалсаба.

Рангунда Чжоу Энх-лай Бирмын президентын айлшан болохо ба премьер-министртэй хэлсээ хэхэ байна.

Аэродром дээрэ корреспондентүүдтэ хэлэн мэдүүлгэ соогоо, Чжоу Энх-лай хадаа Неругэй ба тэрэнэй хоорондох хэлсэн харилсан ойлголсолгын, хани харилсаанай оршон байдалда болто, тинмэхээ тодорхой амжалта туйлаха юм гэжэ зааба. Иимэ амжалта Хитадай ба Индин хоорондох хани барисае бэхжүүлэхэ, мүн Азида, бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхжүүлэхэ ябадалда тулалха юм гэжэ этгэнэб гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Чжоу Энх-лай хэлсээний үедэ Неругэй дүүргэнэ хани үүргые тусхай тэмдэглэбэ.

Индиэ Чжоу Энх-лайн эрээд байхан тухай Хитадай хэблэл бэшэнэ

ПЕКИН, июнин 28. (ТАСС). Хитадай хэблэл Индиэ Гүрэнэй захиргаанай Советэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энх-лайн эрээдэхэ эхэ анхрал хандуула. Делиэ Чжоу Энх-лайн эрээд байхан тухай олон мэдээлэлүүдэе, мүн Азини орунуудай хэблэлэй олон мэдээлэлүүдэе газетүүд тунлино. Индиэ Чжоу Энх-лайн ошлого уласхоорондын эхэ удахшанартай юм гэжэ тэдэн соонь тэмдэглэгдэнэ.

Индин премьер Неругэй премьер Чжоу Энх-лайн уулзалга хадаа хитад болон индийскэ арадуудай уулзалга болоно, энэнь Азини аюулгүй байдал ба эб найрамдал хамгаалха зорилгоор нитгаран жагсаа замые Азини арадуудта заана гэжэ мүнөөдэр «Дагунбао» газетэ бэшэнэ.

Азини хуби заяае һонирходог Хитад Инди хоёр эб найрамдал хангахын тула оролдогто гаргана. Корейскэ, мүн Инди-Хитадай асуудалаар Азини орунууд хоорондоо консультаци хэхэ, бэе бээдэе уялгануудые даан абажа, Азида аюулгүй байдал ба эб найрамдал хамгаалха ябадалда хүсээе хамтаараа зориулха ёһотой.

Премьер Чжоу Энх-лайн ба премьер Неругэй уулзалга заншал болоһон хитад-индийскэ хани барисае улам ехээр хүгжөөхэ, батадхаха ябадалда тулалха, уласхоорондын хэрэгүүдтэ хоёр ороной хани харилсае улам бэхжүүлхэ байна гэжэ «Дагунбао» түгсэхэлдөө бэшэнэ.

Чжоу Энх-лай Бирмэдэ хөөрөлдөө хэнэ

ДЕЛИ, июнин 29. (ТАСС). Делискэ радиогой мэдээлэлэй ёһоор, Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй захиргаанай Советэй премьер Чжоу Энх-лай Делидэ Нерутэй хэлсээ хэлэһингээ һүүлээр, үсэгэлдэр Рангун эржэ, Бирмын премьер-министр У Ну гэштэй удаан саг соо хөөрөлдэбэ. Мүнөөдэр хөөрөлдөө үргэлжлүүлгэдэхэ байна.

Үсэгэлдэр Бирмын президент Ба У гэштэ Чжоу Энх-лайн хүндэлдэе банкет хэбэ.

Венгрийн ба Индонезийн хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээн баталагдаа

БУДАПЕШТ, июнин 28. (ТАСС). Венгрийн ба Индонезийн түлөөлөгшөдэй хоорондо болоһон хөөрөлдөөнэй ашаар нэгэ жэлэй болзороор эд товарай эрьсэе ба түлэбэринууд тухай хэлсээн Будапештдэ баталагдаа. Энэ хэлсээн хоёр ороной хоорондо эд товарай эрьсэе саашадан үргэдэхэ гэжэ хараална. Хэлсээнэй ёһоор, Венгрийн Индонезийдэ машинанууд, электротүхөөрлэг, эмүүд, химическэ зүйлүүд, хүнгэн ба хүндэ промышленностин ондоо продукция юм. Индонезий Венгрийдэ каучук, сай, одово, кофе ба бусад товарнуудые эльгээхэ байна.

Нерутэй Чжоу Энх-лайн хэнэн хэлсээнүүд тухай коммюнике

ДЕЛИ, июнин 28. (ТАСС). Индийскэ информационо бюро Нерутэй ба Чжоу Энх-лайн хэнэн хэлсээнүүд тухай хамтын мэдүүлгын бүрин текстэе дамжуулба.

Хитадай Арадай Республикын премьер-министр, гадаадын хэрэгүүдэй министр дээрэ эргэтэ Чжоу Энх-лай Индийскэ Республикын премьер-министр, гадаадын хэрэгүүдэй министр дээрэ эргэтэ Джавархарлай Неругэй уралаар Дели эрбэ. Чжоу Энх-лай эндэ гурбан үдэрэй турша дотор байгаа. Энэ үе соо хоёр премьер-министрүүд Индиэ ба Хитадта нитгэдэе хамаатай олон асуудалуудые зүбшэн хэлсэбэ. Тусгаарлал, тэдэнэр Зүүн-Урда Азида эб найрамдал тогтоолгын перспективүүдэе, Женевскэ зүблөөн дээрэ Инди-Хитад тушаа событинүүдэй хүгжэлтые зүбшэн хэлсэбэ. Инди-Хитадтахи байдал Азида ба бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдалтай хэрэгтэ нмагта шухала удахшанартай байна, тини премьер-министрүүд хадаа Женевэдэ хэгдэжэ байгаа хүсэлэлгын амжалттай байхыень үнэн зүрхэньөө эрмэлзэнэ. Тэдэнэр эблэрэлтэе тушаа Женевэдэ хэлсээнүүдэй үедэ тулалдана зарим амжалтые ханалтайгаар тэмдэглэнэ. Тон һаяар эдэ хүсэлэлгэ үедэ амжалта асарха юм, тэрэнэй ашаар энэ районы проблемүүдэе политическэ талаар шийдхэгдэхэ юм гэжэ тэдэнэр үнэн зүрхэньөө найдана.

Премьер-министрүүдэй хоорондох хэлсээнүүд хадаа Женевэдэ ба бусад газарнуудта бэлүүлгэдэжэ байгаа эбэй ёһоор шийдхэгдэхэ шүлгүлгэдэйн хүсэлэлгэдэ али бүхэ аргаар тулалха гэһэн зорилготой байна. Тэдэнэй гол зорилгон юуб гэжэдэ, бэе бээтэе, мүн бусад орунуудтай хани харилсаа тогтоожо, эб найрамдалые сахилдага тулалхын тула тэдэнэй хэн хэнийн үзэл бодолые улам тодорхойгоор ойлгохо ябадал болоно.

Инди Хитад хоёр һая хэлсээ баталаа, хоёр ороной хоорондох харилсаануудые тодорхойлоо ёһотой тодорхой принципүүдэе тэрэн соого тэдэнэр тайлбарилба. Эдэ принципүүд нимэ гээбэ:

- 1) территориальна бүрин бүтэн байлгы ба бээе даанхай байдалые хэн хэний хүндэлэлгэ;
2) довтолосохогүй;
3) хэн хэнийгээ довтолдын хэрэгүүдтэ хамархахагүй;
4) тэгшэ эрхэ ба хэн хэндэе ашагтай байлга;
5) зэргэлээд амгалан ажаһууха ябадал.

Премьер-министрүүд эдэ принципүүдэе батална, Азида, мүн дэлхэй бусад хубинуудта ондоо орунуудтай харилсахадаа тэдэнине хэрэглэхэ хэрэгтэй гэһэн наһалаа мэдүүлнэ. Хэрбээ эдэ принципүүд элдэб олон орунуудай хоорондох харилсаануудта, мүн юрэнхы дээрэе уласхоорондын харилсаануудта хэрэглэгдэнэ байгаа һаа, тэдэнэр эб найрамдалтай ба аюулгүй байдалтай бата үндлэе һуури болохо байна; тинхэдэ мүнөө үедэ байдаг айн хүр-

Женевскэ зүблөөн дээрэ Вьетнамдай Демократическа Республикын делегацин коммюнике

ЖЕНЕВА, июнин 28. (ТАСС). Женевскэ зүблөөн дээрхи Вьетнамдай Демократическа Республикын делегацин коммюнике толилодоо, тэрэн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ: «1954 оной июнин 24 ба 25-да нэгэн талалһаа Патет-Лаогой арадай сүлөөлгөн армин ба вьетнамска Арадай армин түлөөлөгшөд, нүгөө талалһаа франко-лаотийска армин түлөөлөгшөд, Инди-Хитад тушаа Женевскэ зүблөөнэй июнин 19-нэй

Сагаан Байшанда болоһон завтрак дээрэ Черчиллин хэнэн мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июнин 27. (ТАСС). Вашингтонһоо Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондент Скалин мэдээлэлэй ёһоор, Сагаан Байшанда болоһон завтрак дээрэ конгрессэй ударидагшадтай сугларалд байхалда үгэ хэлэхэ зуураа, Черчилль хадаа гадаадын хэрэгүүдэй министр Иденэй хэлэһэн үгэе бүрин дэмжэһэн тухайгаа ойлгуулан хэлэб. Америкска гадаадын политикые ехээр шүүмжэлэн Иденэй һая хэлэһэн үгэе гүрэнэй департаментын дээдэ зэргэтэ түлөөлөгшөд эрид шангаар шнжлмһэн байгаа. «Росситай зэргэлээд амгалан ажаһууха» гэшэ англиска политикын эсэсэй зорилго мүн гһэн Иденэй ажаглалта намда таатайгаар харагдаа гэжэ Черчилль мэдүүлбэ. «Эдэ үгэнүүд һайнаар хэ-

дэлгын ба сэдхэл һанагааа зоболгын орондо бата этгэлэй мэдэрэл биш болохо юм.

Азини ба дэлхэй элдэб олон хубинуудта социальна болон политическэ элдэб янзын системүүдэ биш юм гэжэ премьер-министрүүд мэдэрнэ. Гэбшье, дээрэ дурсагдаһан принципүүд абтаһан ба хэрэглэгдэнэ байгаа һаа, орунуудай нэгэнинише үгөө ороной хэрэгүүдтэ хамаархагүй байгаа һаа, энэ илгаа эб найрамдалда һаад хэхэйгүй гү, али конфликт үүдхэхгүй байна. Орон бүхэнэй территориальна бүрин бүтэн байлгы, бээе даанхай байдалтай найдабарн, мүн довтолосохогүй гэһэн найдабарн байгаа һаа, хамаата орунууд зэргэлээд амгалан ажаһууха юм, тэдэнэй хоорондо хани барисаа тэрлэһэн байха юм. Энэ хадаа мүнөө байгаа уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада, эб найрамдалтай оршон байдалые байгуулгада тулалха байгаа.

Тусгаарлал, эдэ принципүүд Инди-Хитадтахи проблемүүдэе шийдхэгдэхэ хэрэглэгдэхэ юм гэһэн найдабарна премьер-министрүүд мэдүүлнэ, тэндэ политическэ шийдхэгдэхэ хадаа нэгдэмэл, демократическэ, бээе даанхай, сүлөөтэ гүрнүүдэе байгуулха зорилготой байха ёһотой, тэдэ гүрнүүд агрессивн зорилгодо хэрэглэгдэхэ ёһогүй, гадаадын хамаархалгын объектүүд болохо ёһогүй. Энэ хадаа тэдэ орунуудта өһөдөнгөө хүсэндэ этгэхэ ябадалтай ургалгада, мүн тэдэнэй ба тэдэнэй хүрэнхэрэй хоорондо хани барисаата харилсаа бэхжүүлгэдэ хүргэхэ байна. Дээрэ дурсагдаһан принципүүдэе абалга эб найрамдалтай зонь байгуулгада тэршэлэн тулалха юм. Ушар байдалые хараалда абажа, тус зоно үргэлжлэгдэжэ болохо, тини дайнай арга боломжые багалдаха ба бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдалтай хэрэгые бэхжүүлхэ байна.

Премьер-министрүүд Индин ба Хитадай хоорондох хани барисаанда этгэгдэжэ байһанаа мэдүүлэе, энэ хани барисаан бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдалтай хэрэгтэ, мүн тэдэнэй тус тус орунуудтай, тэршэлэн Азини бусад орунуудай амгалан хүгжэлтэдэ тулалха болоно.

Эдэ хэлсээнүүд хадаа Азини проблемүүдэе һайнаар ойлгодог тогтоохо, эдэ ба нимэрхүү бусад проблемүүдэе шийдхэгдэнэ хэрэгтэ дэлхэй бусад орунуудтай хамтадаа эб найрамдалтай, хани харилсаанай ёһоор хүсэлэлгээ хүгжөөхэ зорилготойгоор хэгдэбэ.

Хоорондоо гүйсэд харилсан ойлголсогые үргэлжлүүлхын тула тэдэнэй тус тус орунууд нитга холбоо барисаатай хэбээрэе байха ёһотой гэжэ премьер-министрүүд хэлсэбэ. Тэдэнэр бэе бээтэе уулзаха, һанал болохо бүрин гүйсэлээр мэдэлсэхэ мүнөөнэй арга боломжые үндэрөөр сэгнэбэ, энэнь эб найрамдалтай хэрэгэй аша тулада бүри тодорхой ойлголто ба хани харилсаа тогтоолодо хүргэнэ.

Эндэ абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, зүблөөндэ хабаадагшад зүблэхэ зүйл зохожо байна. Эдэ зүблөөнүүд үнэн сэхэ байлгын оршон байдалда үгэрөө гэжэ дамжуула. Һураг дуулаһан хүнүүдэй мэдээлэлэй ёһоор, дискуссии Инди-Хитад бүхэ орунуудта ээлжээр хамтадаба.

лэгдэе» гэжэ һананаб гээд Черчилль хэлэб. Сэрэгтэй нүхэсэгшэд болоһон Холбоото Штадууд Англи хоёр Советскэ Союзтай «зэргэлээд амгалан ажаһууха ябадалые» хангаха болонхын тула хүсэтэй ба нэрэмжэтэй хэбээрэе үлэхэ ёһотой гэжэ Черчилль хэлэб.

Сагаан Байшанда завтрак дээрэ байлсан сенаторуудтай хэлэһэнэй ёһоор, Черчилль нигэжэ хэлэе гэжэ Вашингтондохи Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондент бүри урид мэдээлэбэ: «Хүндэ бэрхэ хөөрөлдөө хэхэ гэшэ дай хэхэлээ дээрэ байна, зарим орунуудай хоорондо һанал бодолой зүрилдөөнүүд ходооло байха болобошье, Холбоото Штадууд, Англи хамтадаа хүдэлмэрлэхэ ёһотой».

Гватемалада боложо байхан событи тушаа

НЬЮ-ЙОРК, июнин 29. (ТАСС). Гватемальска армин дээдэ офицерствын хэдэн олон түлөөлөгшөдэй эрилтээр Гватемалын президент Арбенс өөрингөө тушаалһаа зайсуулагдаад, оронһоо гаража ябаа гэжэ америкска агентствонууд мэдээсэбэ. Гватемаладахи засаг Гватемалын зэбсэгтэ хүснүүдэй командалагша полковник Диас гэгшээр толгойлогһон сэрэгтэй хунтын (политическэ нэгдэлэй нэрэ—Ред.) гарта оробо.

Гватемальска ажалай партиин ажал-ябуулгые хорихо ба гүрэнэй оргонуудай хүдэлмэрлэдэ хабаадалгаһаа энэ партиин гешүүдэе зайлуулха тухай декредүүдэе Диас гаргаба. Гражданска гвардинн начальник полковник Хайм Розенберг ба полицинн начальник полковник Крус Вер гэгшэдэе арестовалха тухай захиралта үгтөө. Орон дотор дайны байлдаануудтай зогсоогдоо ябадал туйлахаб гэжэ Диас мэдүүлбэ.

Шэнэ правительствын түлөөлөгшөдэй түрүүшын мэдүүлгүүд ба ябуулганууд юу харуулаб гэжэдэ, тэрэ хадаа интервенцие зоригжуулагдай үмэнэ капитулирвалаа, Арбенсын президент байха үедэ гватемальска арадай туйлаһан демократическа туйлалтануудые худалдаа.

Гватемалада болоһон һүүлшын событинүүдтай бодото шалтаган ба бага орунуудта национально-сүлөөлгэлын хүдэллөөнүүдэе дараха талаар мэдэхэ «мэргэжэлтэ» америкска посол Пэрифуа гэһын (Пэрифуа 1950 оһоо 1953 он хүрэтэр Грецидэ США-гэй послоор байһан юм) гүрэнэй эрид эрьелтэдэ дүүргэнэ үүргэ америкска хэблэлэй мэдээлэлүүдхэ тодорхой болоно. «Энэ хэрэгтэй (тайлбарилан хэлэхэдэ, гүрэнэй эрид эрьелтын — Ред.) ёһотой геройн Гватемаладахи США-гэй посол Джек Пэрифуа болоно» гэжэ «Чикаго Дейли Ньюс» газетын корреспондент Лейхи мэдээсэбэ. Гватемалаһаа эльгэһэн мэдээсэл соо Скриппс-Говард гэжэ газетнэ трестын корреспондент Ласей Гватемалада Пэрифуагэй хэлэн холорон һуйдхэхэ ажал-ябуулгын тодорхой баримтануудые дурдана. Ласейн хэлэһэнэй ёһоор, эрид эрьелтын урлахана Пэрифуа гадаадын хэрэгүүдэй министр Торнэлтэй хөөрөлдөөн байгаа. Энэ хөөрөлдөөнэй үедэ Пэрифуа хадаа «эб найрамдал нэргэхэ» услови болгон Арбенсын правительствода «сэбэрлэлгэ» хэхые «һайшаан дурадхаба». Тэрэнэй һүүлээр, Пэрифуа Диастай ба арминн бусад түлөөлөгшөдтэй уулзаба; тэрэ хадаа правительствода «бүрин сэбэрлэлгэ» хэхые дахин эрибэ, тинхэлээ президент Арбенсые президентын тушаалһаа зайсуулха гэжэ хараалһан байгаа. Америкскаа посолтой зүблөө хэһэнгэйнгэ һүүлээр, Диас президент Арбенсын тушаалһаа гарахыень ультиматумай шнжэ-тэйгээр эрибэ.

Америкска буржуазна хэблэл Гватемалада болоһон гүрэнэй эрид эрьелтэтэй дашарамдуулан хүнжэе байһанаа далдалнагүй.

Арбенсые зайсуулга хадаа «ёһотой туйлагта гэгшэ» гэжэ «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ редакциноно статья соогоо бэшэнэ.

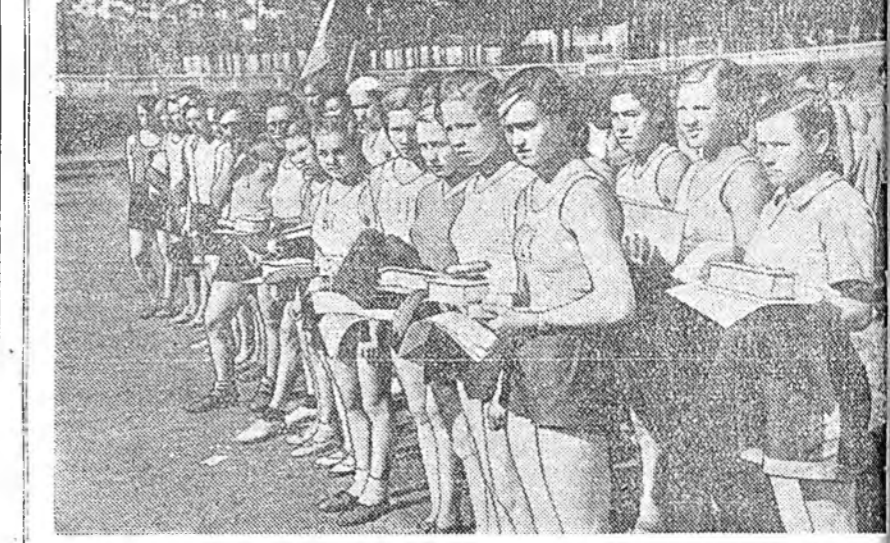
Засагые Диастай гартаа абахада, «Армасы толгойлһон хүдэлөөнэй зорилгоо туйлаһанниһн тодорхой болоо» гэжэ «Нью-Йорк Таймс» редакциноно статья соогоо заана. Тус газетэ Гватемаладахи событинүүдэе уласхоорондын хэмжээтэй хаража үзэхэ ябадалые эрид буруушаана, мүнөө «энэ багахан орондо довтолго хэгдэе гү гһэн асуудал академическэ шнжэтэй юм» гэжэ батална.

НЬЮ-ЙОРК, июнин 29. (ТАСС). Гватемальска правительствена радиогой дамжуулгые баримталан, Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондент хадаа полковник Диастай сэрэгтэй хунта тушаалһаа гараа гэжэ мэдээсэбэ.

ЛОНДОН, июнин 29. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, полковник Диастай хунтада ороһон Монсон Гватемалын шэнэ правительствэе бүридүүлжэ байна гэжэ Нью-Йоркын радио мэдээсэбэ. Монсоной толгойлһон шэнэ хунтын гешүүдээр Хосе Луис Саласар, Морис Дюбюэй гэгшэд томилогдоо.

НЬЮ-ЙОРК, июнин 29. (ТАСС). Тегусигальһаа (Гондурасай столица) Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээлэлэй ёһоор, Гватемалада городые бомболоһон бай да буудананай һүүлээр июнин 28-да интервентүүдэй толгойлогшо Армас хадаа президент Арбенсын зайлуулганданай һүүлээр Гватемалада засагые гартаа абаһан Диастай хунтаһаа бүрин капитуляци хэхыень эрибэ.

Эдир спортсменүүдэй мурьисөөн

БМАССР-эй 25 жэлэй ойи нэрэмжэтэ стадион дээрэ республикын Гэгээрэлэй министрствын һуруулинуудай эдир спортсменүүдэй мурьисөөн болохо дүүрбэ.

Команда түрүү һуурийн түлөө городской ба хүдөөгэй һуруулинуудай 15 команданууд тэмсэе. 200 гаран һурагшал өһөд хоорондын түрүү һуурийн түлөө тэмсэһэн байна.

Физкультурнигуудай парадай удаа Гэгээрэлэй министрствын орлого нүхэр Тыхеева хүнгэн атлетикээр мурьисөөнэй нэгдэлэнтэй дашарамдуулан һурагшадые амаршалаа.

Удаань 100, 200, 400 метрын урилдаан, үндэрэе ба утые харайлга, копье, диск шээлгэе, ядро түлжилтөөр мурьисөөнүүд болоо. Мурьисөөнэй дүнгэй ёһоор һурагшад дундаһаа 1954 оной республикын чемпионуудай нэрээрэгэ эдэ нүхэлтэ олгогдоо.

Басагадай дундаһаа утые харайлгаар Русанова (Зэлэ), 400 метрын урилдаанда — Шеренкова, 200 метрын вондаанда — Кондакова (Курумкан), диск шээлгээр Ильина (Улан-Удэ), хубуурай дундаһаа 400 метрын урилдаанда Прокосьев, 80 метрын урилдаанда Харитонов (Улан-Удэ), үндэрэе харайлгаар Ефимов (Мухарьшэ бэр) гэгшэд болоно.

Мурьисөөнэй удаа болоһон эстафетнэ урилдаанда хубуудай дундаһаа Улан-Удын Городской районы һуруулинуудай команда түрүү һуури, Улан-Удын Железнодорожн районыһын — 2-дохн, кяхтын хид — 3-дахн һууринуудые эзлэе.

Команданууд хоорондо болоһон мурьисөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, городской командануудай дундаһаа Улан-Удын Городской районы һуруулинуудай команда түрүү һуури, Улан-Удын Железнодорожн районыһын — 2-дохн, кяхтын хид — 3-дахн һууринуудые хүдөөгэй һуруулинуудай командануудай дунда мурьисөөн дэ түрүүшынкэ хабадалсажа байһан Курумканай аймагкэ коллективн түрүү һуури эзлэжэ Гэгээрэлэй министрствын приздэ хүртөө, 2-дохн һуури кабанскынхид, 3-дахине — Бичурын аймагкэ хид эзлэе.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: грамота ба үнэтэ мангуудта хүртэһэн һурагшад байна.

Фотопы А. Истоминой, текстны А. Игумовой.

райлгаар Ефимов (Мухарьшэ бэр) гэгшэд болоно. Мурьисөөнэй удаа болоһон эстафетнэ урилдаанда хубуудай дундаһаа Улан-Удын Городской районы һуруулинуудай команда түрүү һуури, Улан-Удын Железнодорожн районыһын — 2-дохн, кяхтын хид — 3-дахн һууринуудые эзлэе.

Команданууд хоорондо болоһон мурьисөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, городской командануудай дундаһаа Улан-Удын Городской районы һуруулинуудай команда түрүү һуури, Улан-Удын Железнодорожн районыһын — 2-дохн, кяхтын хид — 3-дахн һууринуудые хүдөөгэй һуруулинуудай командануудай дунда мурьисөөн дэ түрүүшынкэ хабадалсажа байһан Курумканай аймагкэ коллективн түрүү һуури эзлэжэ Гэгээрэлэй министрствын приздэ хүртөө, 2-дохн һуури кабанскынхид, 3-дахине — Бичурын аймагкэ хид эзлэе.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: грамота ба үнэтэ мангуудта хүртэһэн һурагшад байна.

Фотопы А. Истоминой, текстны А. Игумовой.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИНОВ

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ НЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ГУРБАДАХИ УРЬҺАЛАМЖА 1954 оной июнин 20-до Чебоксары городто болоһон шү убаршүүдэй 12-дохн тиражтай

С П Р А В О Ч Н А ТА Б Л И Ц А

Урьһаламжын бүхэ разрадуудтай сериүүдэй болон облгаһануудай удаахын номернуудта шүүбэринууд буугаа гээбэ:

Table with columns for serial numbers, titles, and prices. Includes entries like 040157 15*, 040289 1-50, 040355 41*, etc.

* Энэ сериин облгаһануудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 200 түхэрнэ шүүбэринууд буугаа.

Шүүбэринуудай тираж үнэгээхэ Комиссин Түрүүлэгшэ Чувашска АССР-эй Министрүүдэй Советэй түрүүлэгшэ И. А. АФАНАСЬЕВ

Комиссин харюусалта секретарь М. А. СМРНОВА.

Мурьисөөдөр кино, театрнуудта

«ПРОГРЕСС» киһотеатр — «Атгестат зрелищ» (12, 14, 16, 18 ч. 15., 20 ч. 30 м.), «Наши чемпионы» (19 ч.), «Ледный табор» (17, 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.), «ХРОНИКА» киһотеатр — «Руслан и Людмила» (11, 12 ч. 30 м., 14 ба 15 ч. 30 м.), «Наши чемпионы» (19 ч.), «Ледный табор» (17, 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).